

შირაქი

SHIRAKI

გამოცემის მე-80 წელი

გამოცემის 1937 წლიდან
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№32 (9.841)
25 აპრილი-1 სექტემბერი 2018 წელი
ფასი: 50 თეთრი
ყოველკვირეული გამოცემა

ანგელა მერკელის ვიზიტი რუსეთის აჩრდილის ფონზე

გვ.6

მიკრო და
მცირე ბიზნესის
ხელშეწყობის
პროგრამა
ბრძელდება

გვ.3

რა სურთ ახალგაზრდებს?

გვ.5

„ჩემი სამუშაო, ებრაე ლამაზი“...

გვ.6

სეტყვის შედეგად
დაზარალებულებს
დახმარება ზარალს
სრულად აუნაზღაურებს

გვ. 2

უნებავოდ
დარჩენილი
კედაგობი...

გვ. 3

ანგელა მერკელი
- საქართველოს
მოქალაქეებისთვის
ბერმანიაში
სამუშაო კვოტებს
შევემნით

გვ.2

მამუკა ბახტაძე - დადგება ის დღე, როდესაც ქართველი და უკრაინელი ერთ იზეიმებს დამოუკიდებლობას ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის და სუვერენიტეტის დაცვის ფარგლებში

დარწმუნებული ვარ, აუცილებლად დადგება ის დღე, როდესაც, როგორც ქართველი ერთი, ასევე უკრაინელი ერთი აუცილებლად იზეიმებს თავისუფლებას და დამოუკიდებლობას თავისი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის და სუვერენიტეტის დაცვის ფარგლებში, - ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა მამუკა ბახტაძემ ჟურნალისტებს განუცხადა.

მამუკა ბახტაძემ უკრაინულ ხალხს დამოუკიდებლობის დღე მიულოცა.

„მინდა უკრაინას და უკრაინელებს, ჩვენს მეგობრებს მივულოცო დამოუკიდებლობის დღე. ქართველებს ყველაზე კარგად გვესმის ეს ტკივილიც და ამავე დროს დამოუკიდებლობის და თავისუფლების ფასი. დარწმუნებული ვარ, აუცილებლად დადგება ის დღე, როდესაც, როგორც ქართველი ერთი, ასევე უკრაინელი ერთი აუცილებლად იზეიმებს თავისუფლებას და დამოუკიდებლობას თავისი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის და სუვერენიტეტის დაცვის ფარგლებში. ჩვენი არჩევანია მშვიდობა, ჩვენი არჩევანი გახლავთ ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობა, ეს არის ისტორიული არჩევანი, ეს არის ჩვენი ცივილიზაციული არჩევანი. იგივე შემთხვევა ვთქვა უკრაინის შემთხვევაში. კიდევ ერთხელ ვუხდით მაღლობას ქალბატონ კანცლერს, გერმანიას და გერმანულ ხალხს, იმ მხარდაჭერისთვის რასაც ისინი ახორციელებენ დღიდან ჩვენი დამოუკიდებლობისა. ჩვენი მეგობრების დახმარებით ჩვენ აუცილებლად მივაღწევთ სანადგურს“, - განაცხადა ბახტაძემ.

ირაკლი კობახიძე — დიდი საქმე დიდი წინააღმდეგობის გარეშე არ კეთდება

დიდი საქმე დიდი წინააღმდეგობის გარეშე არ კეთდება, - ამის შესახებ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძემ კონსტიტუციის დღეს, კონსტიტუციის ახალი რედაქციის პირველი გამოცემის პრეზენტაციისას განაცხადა.

ირაკლი კობახიძემ ხაზი გაუსვა, რომ კონსტიტუციის ახალი რედაქციის შემუშავების პროცესს თანახმაა მნიშვნელოვანი წინააღმდეგობები, თუმცა შრომის შედეგად არის ევროპის მასშტაბით ერთ-ერთი ყველაზე დახვეწილი კონსტიტუცია მიღებული.

„კონსტიტუციის ახალი რედაქცია ეფუძნება ადამიანის ღირსების, როგორც უზენაესი ღირებულების იდეას. კონსტიტუციის ახალი რედაქცია აყალიბებს დახვეწილ, ევროპული ტიპის საპარლამენტო მმართველობის სისტემას: ძლიერი პარლამენტი, ქმედითი მთავრობით, დამოუკიდებელი სასამართლო ხელისუფლებით და ზეპარტიული პრეზიდენტით. ეს არის ახალი კონსტიტუციის ძირითადი ნიშანდობები.“

დიდი საქმე დიდი წინააღმდეგობის გარეშე არ კეთდება. კონსტიტუციის ახალი რედაქციის შემუშავების პროცესსაც, როგორც მოგვხსენებთ, თანახმაა მნიშვნელოვანი წინააღმდეგობები, თუმცა შრომის შედეგი არის ნამდვილად თვალნათელი. ამერიკიდან საქართველოს აქვს სრულყოფილი, ევროპის მასშტაბით ერთ-ერთი ყველაზე დახვეწილი კონსტიტუცია, რომელიც არის გარანტი იმისა, რომ საქართველოს დემოკრატიული განვითარების პროცესი შეუქცევადი გახდება.

კონსტიტუციის ახალი რედაქციის მიღებით თამამად შეიძლება ითქვას, რომ მეცხრე მოწვევის პარლამენტმა ჩვენი ქვეყნის დემოკრატიული განვითარების პროცესში უმნიშვნელოვანესი და ფასდაუდებელი წვლილი შეიტანა, - განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

მისივე თქმით, დღევანდელი დღისათვის დაიბეჭდა პირველი გამოცემის რამდენიმე ვერსია ქართულ და ინგლისურ ენებზე. ასევე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის მომზადდა კონსტიტუციის ახალი რედაქციის პირველი გამოცემის სპეციალური ვერსიები.

ირაკლი კობახიძემ განულოცა შრომისთვის პროცესში ჩართულ პირებს მაღლობა გადაუხადა.

„გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოებას თანადგომისთვის მაღლობა მინდა გადავუხადო.“

კონსტიტუციის ახალი რედაქცია რომელიც პრეზიდენტის ფიცის დადებისთანავე ამოქმედდება, უნდა გახდეს და გახდეს სამაგიდო წიგნი ხელისუფლების და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებისთვის, იურისტებისთვის, ჟურნალისტებისთვის და იმ ადამიანებისთვის, ვინც საქართველოში დემოკრატიის განვითარებით არის დაკავებული. ასევე მაღლობას გადაუხადი სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის წევრებს, პარლამენტის წევრებს და ვენეციის კომისიას, - განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

სეტყვის შედეგად დაზარალებულებს დაზღვევა ზარალს სრულად აუნაზღაურებს

ახმეტის და თელავის რაიონებში სეტყვის შედეგად მიყენებული ზარალი აგროდაზღვევის პროგრამაში ჩართულ ბენეფიციარებს სრულად აუნაზღაურდება. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინფორმაციით, ამ ეტაპზე, ბენეფიციარების მინის ნაკვეთებზე ზარალის დათვლა აქტიურად მიმდინარეობს, რის შემდგომაც, ზიანის ანაზღაურება დადგენილი წესით მოხდება.

თელავისა და ახმეტის რაიონებში მომხდარი სტიქიის შემდეგ, სადაზღვევო კომპანიებში, ორი დღის განმავლობაში, 780-ზე მეტი შეტყობინება დაფიქსირდა.

სამინისტროს ცნობით, ზარალის შეფასების პროცესში აქტიურად არიან ჩართული სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს წარმომადგენლები და აგროდაზღვევის პროგრამის მონაწილე ყველა სადაზღვევო კომპანია.

მიმდინარე წელს, აგროდაზღვევის პროექტში სახელმწიფოს მხრიდან სადაზღვევო პოლისის შესყიდვაზე თანამონაწილეობა ყველა კულტურაზე 70%, ხოლო ვაზზე 50%-ია.

აგროდაზღვევის პროგრამაში მონაწილეობა შეუძლია მიიღოს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელსაც საკუთრებაში, სარგებლობაში ან ფაქტობრივ მფლობელობაში გააჩნია არაუმეტეს 5 ჰა (ხორბლის მოსავლის დაზღვევის შემთხვევაში არაუმეტეს 30 ჰა) ფართობის ჩათვლით სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი. ასევე ნებისმიერ ბენეფიციარს, რომელიც ფლობს მაგალითად 30 ჰექტარს, ან 100 ჰექტარს, შეუძლია 5 ჰექტარი მიწის ნაკვეთის დაზღვევისას მიიღოს სახელმწიფოს მხრიდან თანადაფინანსება.

„ახმეტაში, სადაც სტიქიის ძირითადი ეპიცენტრია, იმუშავებენ ადგილობრივი საწარმოები იმისთვის, რომ ფერმერებმა, ზვლიდან, ყველაზე მინიმალური დანახარჯებით, თავისივე რაიონში უპრობლემოდ შეძლონ დაზიანებული ყურძნის ჩაბარება“, - განაცხადა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა ლევან დავითაშვილმა თელავში შტაბში გამართული თათბირის შემდეგ.

„ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ გლეხებმა ოპერატიულად შეძლონ ნაწილობრივ გადაჩენილი ყურძნის დაზიანება ისე, რომ ზარალი არ იყოს უფრო მეტი. სწორედ ამიტომ არის დღეს შტაბში საგანგებო შეკრება. შტაბს აქვს მუდმივი კონტაქტი კომპანიებთან, რომლებიც დაზიანებული ყურძნისგან სპირტის დამზადებას შეძლებენ და ამ მხრივ მოსახლეობას ჩაბარების პრობლემა არ ექნება“, - აღნიშნა ლევან დავითაშვილმა.

მინისტრმა აგროდაზღვევის მექანიზმის მნიშვნელობაზეც ისაუბრა და მოსახლეობას მოუწოდა, აგროდაზღვევით აქტიურად ისარგებლონ:

„სამწუხაროდ, ბუნებრივი მოვლენებისა და კატაკლიზმების წინასწარ განჭვრეტა ძალიან რთულია, მაგრამ სწორედ ამ შემთხვევაში არსებობს აგროდაზღვევის მექანიზმი, რომლის პოპულარიზაციასაც სოფლის მეურნეობის სამინისტრო წლებია ცდილობს. როდესაც ესაუბრობთ დარგის განვითარებაზე, ის მჭიდროდ არის დაკავშირებული აგროდაზღვევის ინსტრუმენტის გამოყენებასთან.“

რაც უფრო მეტი იქნება აგროდაზღვევის დაფარვის მასშტაბი, მით უფრო ხელმისაწვდომი იქნება ტარიფები ფერმერებისთვის, თუმცა დღესაც სახელმწიფო ახდენს 50%-იან თანადაფინანსებას.

ამიტომ, მოვუწოდებ ყველა ფერმერს, განსაკუთრებით ისეთ მაღალრისკიან და მაღალი ღირებულების კულტურაში, როგორც არის ყურძენი და მევენახეობა, რომ აგროდაზღვევის ინსტრუმენტზე გამოიყენონ.“

მინისტრის განცხადებით, დაზარალებულ მევენახეებზე, ვისაც მოსავალი დაზღვეული არ აქვს, კომპენსაცია არ გაცივს: „წარმოდგინეთ, რომ ჩვენ საუბარი გვაქვს არა მხოლოდ მევენახეობაზე, არამედ, საქართველოში არის ბევრი სხვა რეგიონი და სხვა დარგი, ყველაზე გვაქვს გამოწვევა და პრობლემა. ჩვენი პასუხი უნდა იყოს თანაბარი ყველას მიმართ. სახელმწიფო, თანადაფინანსების სახით, ხელს უწყობს აგროდაზღვევას.“

18 აგვისტოს, ახმეტის და თელავის მუნიციპალიტეტების სოფლები დაისეტყვა. ყველაზე მეტად სოფელი ქისტაური დაზარალდა. სეტყვამ საკმაოდ დიდი ფართობზე ყურძენი 100%-ით გაანადგურა.

ბუნებრივ მოვლენებზე აქტიური ზემოქმედების ცენტრის ინფორმაციით, ბოლო 4 წელში კახეთში ყველაზე დიდი მასშტაბის სეტყვის მარცვლები დაფიქსირდა. ცენტრის განმარტებით, სეტყვის შესამსუბუქებლად 200-მდე რაკეტა გაისროლეს, რამაც ღრუბლის მასები მნიშვნელოვნად შეამცირა, თუმცა ახმეტისა და თელავის რაიონებში სარაკეტო დამუშავება სროლისთვის აკრძალული ზონების არსებობის გამო, დასახლებული პუნქტების გარეთ განხორციელდა. საგარეჯოს რაიონში კი აკრძალულ ზონებს ჰაერში საფრენი აპარატების არსებობაც დაემატა.

ანგელა მერკელი - ჰიბრიდული ომის წარმოება არის რუსული გეგმები

ჰიბრიდული ომის წარმოება არის რუსული გეგმები და მიზანმიმართული დეზინფორმაცია, სადაც რუსეთის მოსახლეობის პრაქტიკულად, დაზომბირება, არასწორად წაყვანა ხდება, - ამის შესახებ გერმანიის ფედერალურმა კანცლერმა ანგელა მერკელმა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტებთან გამართულ შეხვედრაზე ერთ-ერთი სტუდენტის მიერ დასმული შეკითხვის საპასუხოდ განაცხადა. შეკითხვა ეხებოდა იმას, თუ როგორ უნდა გაუმკლავდეს საქართველო რუსულ „რბილ ძალას“.

ანგელა მერკელის თქმით, ცრუ ინფორმაცია გერმანიაშიც ვრცელდება, თუმცა მისი გაბათილების საშუალება საპირიწონედ სრული ინფორმაციის გავრცელებაა. მისი თქმით, პრიორიტეტი სწორედ ამაზე აქცენტის გაკეთებაა.

„ქართული გადმოსახედიდან ცოტა რთულია ამაზე საუბარი. რუსეთმა მიიღო გადაწყვეტილება, ჰიბრიდული ომის წარმოება ეს არის რუსული გეგმები და მიზანმიმართული დეზინფორმაცია, სადაც რუსეთის მოსახლეობის პრაქტიკულად, დაზომბირება, არასწორად წაყვანა ხდება. გერმანიაშიც ვრცელდება ცრუ და არასწორი ინფორმაცია. საუკეთესო საშუალება არის ადგილობრივად მიდგომა, რა თქმა უნდა, ამას უარყოფითი მხარეც აქვს, იმიტომ რომ ჩვენ არ გვაქვს საინფორმაციო მონოპოლია, არამედ გერმანიაში არის მედია თავისუფალი და მრავალმხრივი. მე ვფიქრობ, მნიშვნელოვანი არის ფაქტები, ფაქტებზე ყურადღების გამახვილება, გამოვრება და ხაზგასმა იმისა, რა არის მცდარი“, - აღნიშნა ანგელა მერკელმა.

ანგელა მერკელი - საქართველოს მოქალაქეებისთვის გერმანიაში სამუშაო კვოტებს შევქმნით

საქართველოსთვის და დასავლეთ ბალკანური ქვეყნებისთვის ჩვენ სამუშაო კვოტებს შევქმნით, რათა დასაქმების ლეგალური, სამართლებრივად გამართლებული გზები არსებობდეს, - ამის შესახებ გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებთან შეხვედრისას, დასმული კითხვის საპასუხოდ განაცხადა.

მერკელის განცხადებით, კვოტები გარკვეული სპეციალობებისთვის შეიქმნება, რომლის დეფიციტიც გერმანულ ბაზარზეა.

„ჩვენ ვამუშავებთ ახლა დარგის სპეციალისტების კანონპროექტს, არა ზოგადად, მაგრამ ცალკეული პროფესიებისთვის, სადაც არის დიდი დეფიციტი გერმანულ ბაზარზე. ასოცირების შეთანხმების ფარგლებში, მათ შორის საქართველოსთვის, მათ შორის, დასავლეთ ბალკანეთის ქვეყნებისთვის ჩვენ ამ კვოტებს შევქმნით, ჩამოვყალიბებთ, რათა დასაქმების ლეგალური, სამართლებრივად გამართლებული გზები არსებობდეს, მათ შორის გაძლიერდეს პროფესიული სკოლები მრავალი მიმართულებით. ამას გარდა, მნიშვნელოვანია გერმანული ენის ხელშეწყობა უმაღლესი განათლების მიღება, რათა ათვისებული და გაძლიერებული იქნას გერმანიაში აღიარებული პროფესიული ხელობა. ეს არის ძალიან რთული, რასაც ადამიანები ითვისებენ, სწავლობენ და ისევ და ისევ ამ ადამიანებს უნდა შეეძლოთ ამის გამოყენება“, - განაცხადა მერკელმა.

აღსანიშნავია, რომ გერმანიაში მყოფი ქართველებისთვის ლეგალურად დასაქმების შესაძლებლობის მიცემის საკითხი მერკელთან დღევანდელ შეხვედრაზე „ევროპული საქართველოს“ ლიდერებმა დააყენეს. როგორც შეხვედრის დასრულების შემდეგ ჟურნალისტებს დავით ბაქრაძემ განუცხადა, მათ გერმანიის კანცლერისგან მიიღეს დაპირება, რომ გერმანია ამ კუთხით მუშაობას დაიწყებს.

ჩატარდა საკრებულოს სხდომა

დღეს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის, ნუგზარ პაპიაშვილის ხელმძღვანელობით საკრებულოს მორიგი სხდომა ჩატარდა. სხდომას დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანაშვილი და მერიის სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელები ესწრებოდნენ.

საკრებულოს წევრებმა განიხილეს დღის წერიგით გათვალისწინებული ერთი საკითხი. კერძოდ, „საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მუნიციპალიტეტებისათვის თანხის გამოყოფის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 18 იანვრის N136 განკარგულებაში 2018 წლის 17 აგვისტოს შესული ცვლილების საფუძველზე დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში განსახორციელებელ ინფრასტრუქტურულ პროექტებს დაემატა 3 პროექტი: 1.ქ.დედოფლისწყაროში არხობის ქუჩაზე და შირაქის ქუჩის პირველ შესახვევში ასფალტის საფარის მოწყობა, 2. ქ. დედოფლისწყაროში 1 მისის, ასევე ნინოშვილის ქუჩაზე და გამარჯვების ქუჩის დარჩენილ მონაკვეთზე ასფალტის საფარის მოწყობა და სოფელ არხობიკში სასამართლო ნაგებობის მოწყობა-რეაბილიტაცია.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოცემული პროექტებისათვის გამოყოფილი თანხა- 711 122 ლარი აისახა დედოფლისწყაროს 2018 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტის საგადასახადო ნაწილში.

საბიუჯეტო ცვლილებას საკრებულოს წევრებმა მხარი ერთხმად დაუჭირეს.

მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის პროგრამა ბრძოლაში

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სააგენტო „ანარმოე საქართველოში“ მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის კომპონენტის 2018 წლის ახალი პროგრამით განაცხადებს.

2018 წელს, სახელმწიფო პროგრამის მიკრო და მცირე ბიზნესის ფარგლებში გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსში მონაწილეობის უფლება ექნება როგორც მენარმე სუბიექტს, რომელსაც პროგრამის ფარგლებში დაფინანსება არ მიუღია, ან პირველად მონაწილეობს, ასევე - მენარმე სუბიექტს ან მენარმე სუბიექტს ვაჭურს, რომელმაც ერთხელ უკვე მიიღო პროგრამის მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის ნაწილი განსაზღვრული ხელშეწყობა. იმისთვის, რომ მენარმე სუბიექტს ან მენარმე სუბიექტს ვაჭურს კვლავ შეეძლოს პროგრამის ფარგლებში გრანტის მიღების შესაძლებლობა, მათ უნდა წარადგინონ პროექტი, რომელიც შეეხება მათთვის უკვე დაფინანსებული საქმიანობის გაფართოება-გადაარსებას.

განსხვავებულად განისაზღვრება თანამონაწილეობის წილიც - პროგრამის მოსარგებლის ან მოსარგებელთა ჯგუფის მიერ პროგრამაში თანამონაწილეობის წილი განისაზღვრება დაფინანსების თანხის არანაკლებ 50 პროცენტით, მაშინ, როდესაც პროგრამის ახალი ბენეფიციარის მიერ პროგრამაში თანამონაწილეობის წილი განისაზღვრება

დაფინანსების თანხის არანაკლებ 20 პროცენტით. ასევე, გაზრდილია დაფინანსების მაქსიმალური მოცულობა და ნაცვლად 15 000 ლარისა, შეადგენს 20 000 ლარს.

მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამა „ანარმოე საქართველოში“ მეოთხე ეტაპს იწყებს. პროექტის ფარგლებში მოსახლეობასთან შეხვედრები დღეს ზემო ქედსა და დედოფლისწყაროში გაიმართა, სადაც საზოგადოებას ბიზნეს კონკურსის პირობების შესახებ დეტალური ინფორმაცია „ანარმოე საქართველოში“ წარმომადგენლებმა და დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა ნიკოლოზ ჯანაიშვილმა მიანიჭეს.

წელს პროექტში სიახლეებია. თითოეული მენარმე სახელმწიფოსგან გრანტის სახით არაუმეტეს 20 000 ლარს მიიღებს. მენარმის თანამონაწილეობის ვალდებულება კი მოთხოვნილი თანხის 20 %-ა. წელს კონკურსში მონაწილეობა შეუძლიათ გასული წლების გამარჯვებულებსაც. ამ შემთხვევაში მათი თანამონაწილეობა 50 %-ით განისაზღვრება.

მიმდინარე წელს ბიზნესიდეების კონკურსში არ დაფინანსდება სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოება და მისთვის განკუთვნილი მომსახურება. ნიკოლოზ ჯანაიშვილმა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას აღნიშნულ პროექტში ჩართულობისკენ მოუწოდა. „როცა ეს პროექტი დაიწყო, ჩვენი მოსახლეობა მის მიმართ სკეპტიკურად იყო განწყობილი. იმ წელს ჩვენი მუნიციპალიტეტის მონაწილეობა მხოლოდ ოცდაერთმა მოქალაქემ მიიღო, საიდანაც ცხრამეტიმ გაიმარჯვა. სახელმწიფოს მხრიდან ბიზნესის მხარდასაჭერად არაერთი პროექტი ხორციელდება და მათ წარმატებაში უკვე ჩვენი ბევრი თანამოქალაქე დაწინაურდა. ამჯერადაც მოგიწოდებთ, არ გაუშვათ მანძი ხელიდან და აქტიურად მიიღოთ ადგილობრივი კონკურსში მონაწილეობა“- განაცხადა ზემო ქედის მოსახლეობასთან შეხვედრაზე დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა.

საკონკურსო განაცხადების მიღება ელექტრონული ფორმით, 20 აგვისტოდან 2 სექტემბრამდე ინარჩუნებს მისამართზე www.qartuli.ge

სააგენტოს „ანარმოე საქართველოში“ მიკრო და მცირე ბიზნესის მხარდაჭერის კომპონენტი ხელს უწყობს რეგიონული მოსახლეობის გააქტიურებას წამოიწყოს, ან

გააფართოვონ საკუთარი ბიზნესი. ფინანსური დახმარების განცხადებით, რეგიონის მაცხოვრებლებს ეძლევათ შესაძლებლობა წამოიწყონ საკუთარი საქმე, ხოლო საკონსულტაციო კომპონენტის არსებობა უზრუნველყოფს დაინტერესებული პირების ცოდნის ამაღლებას ბიზნესის კუთხის კუთხით.

2015-2018 წლის მონაცემებით, სააგენტოს „ანარმოე საქართველოში“ ფარგლებში, მხარდაჭერილია 5 313 პროექტი, რომელთა ჯამური ინვესტიციის მოცულობა შეადგენს 50 მილიონ ლარამდე, ამასთანავე თანდათაფინანსების სახით გაიჭრა 22 949 474 ლარი, სადაც 8 412 ბენეფიციარი და მოსარგებლეა. პროექტი ხორციელდება საქართველოს ყველა რეგიონში, გარდა თბილისისა.

უნუბეზოდ დარჩენილი პედაგოგი...

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ ოზანში მცხოვრებ 60 წლის ნატალია მისრინიძე, რომელიც უნარშეზღუდულის სტატუსს ატარებს, სოციალური მომსახურების სააგენტო საარსებო შემწეობა შეუნყოფა. ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესების გამო ოზანის საჯარო სკოლის დატოვებაც მოუხდა, სადაც 30 წლის განმავლობაში მუშაობდა. მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ ნატალია მეხრიშვილი მარტო ცხოვრობს, რის შემდეგაც ეპილეფსიით დაავადდა. ამ ფაქტორმა მისი ყოფა კიდევ უფრო დაამძიმა. ზამთარში, ერთ-ერთი ეპილეფსიური შეტევის დროს, ლუშელზე დაეცა და სხეულის სერიოზული დამზვრობა მიიღო. საშველად მეზობლები იხმო, თუმცა უკვე გვიან იყო.

მიჭირს. არ შემიძლია, დამოუკიდებლად დედოფლისწყაროში წავიდე და სოციალურ სააგენტოში მიზეზების გარკვევა ვცადო, ან იმ ნაკვეთის გადაფორმებაზე ვიარო. სააგენტოში ხელახლა შემომწვივის მოთხოვნითაც ვერ მივდივარ. ჩემი შვილი მიდის ხოლმე სოციალურ სააგენტოში, მაგრამ ის ხშირად ვერ ჩამოდის, როცა მოუხერხდება, მაშინ და ასე გადის თვეები, - უწყევბა „მირაჟს“ ნატალია მეხრიშვილი.

დამსახურებულ პედაგოგის ჯანმრთელობის რთულ მდგომარეობაზე საუბრობენ მისი მეზობლებიც. სამედიცინო და სხვა სახის დახმარებებს სწორედ მეზობლები უწევენ. მათთვისაც გაუგებარია, რამ გამოიწვია მარტოხელა ქალის სარეიტინგო ქულების ზრდა.

„ხომ ნახეთ, რა რთულ მდგომარეობაშია. ხშირ-ხშირად ემართება ეპილეფსიური შეტევა, ერთხელაც ლუშელზე დაეცა და არავინ ჰყავდა მშველელი, რომ დროულად წამოეყენებინა. ჩვენ კი შემოვცვივდით, მაგრამ უკვე დამწვარი დაგვხვდა. ჩვენ ვართ მისი პატრონი. მარტოხელა ქალია და ყველანაირად უჭირს. დიდი ხანი იღებდა დახმარებას და ახლა ისეთი რა მოხდა, რომ შემიძლია შეუწყვიტეს. მეზობლები, თუ რაიმე საშუალება გვაქვს, შეძლებისდაგვარად ვხმარებთ, მაგრამ დღეს ისეთი დროა, ყოველთვის ვერ დაეხმარები. მისთვის ის დახმარება რომ არ მოეხსნათ, ბევრად შეუშუშუქდებოდა მდგომარეობა და პურის ყიდვას მაინც შეეძლებოდა“ - აღნიშნავენ მეხრიშვილის მეზობლები.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერიაში ამბობენ, რომ წელს ადგილობრივ ბიუჯეტში 700 000 ლარია გათვალისწინებული, რომელიც ამასწინათ კიდევ 20 000 ლარით გაიზარდა. მერიაში განმარტავენ, რომ რაიონული ბიუჯეტიდან სოციალური პაკეტებით ის მოქალაქეებზე სარგებლობენ, რომელთაც სარეიტინგო ქულა გაეზარდა და შემწეობა მოეხსნა. ნიკოლოზ

ჯანაიშვილის მტკიცებით, დახმარების შემწეობა ადგილობრივი სერვისებით სარგებლობაში ხელისშემშლელი გარემოება არ არის, უფრო მეტიც: დედოფლისწყარო აქამდე 100 000-ზე ქვემოთ სარეიტინგო ქულის მქონე ოჯახებს ეხმარებოდა, ეს ზღვარი გაიზარდა და მერის გადაწყვეტილებით, სხვადასხვა სახის დახმარებებს უკვე ის ოჯახებზე იღებენ, რომელთაც სოციალური სააგენტოსგან შემწეობა არ ეძლევათ, თუმცა, მათი სარეიტინგო ქულა 150 000-ზე ნაკლებია.

იკონოს პარლამენტის წევრი, სიღნაღი-დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი ირაკლი შილაშვილი. „ქართული ოცნების“ წევრი სარეიტინგო ქულების განსაზღვრის წესს აკრიტიკებს. მისთვის გაუგებარია, რა პრინციპით ხელმძღვანელობს სოციალური სააგენტო. შილაშვილი უკვე რამდენიმე თვეა ითხოვს, ოჯახების გადამინების პროცესში სოფლის გამგებლები ჩართონ, რათა შემწეობა ობიექტურად განაწილდეს მათზე, ვისაც ეს ყველაზე მეტად სჭირდება.

ირაკლი შილაშვილი: „საპარლამენტო არჩევნების წინ, როდესაც წინასაარჩევნო კამპანია მიქნდა, ამომრჩევლებთან შეხვედრისას მუდმივად მესმოდა პრეტენზიები. „იმაში რომ აქვს დახმარება, მე რატომ არ მაქვს“, „მე რატომ მომეხსნა, თუკი იმას არ შეუწყვიტეს“, „მე უფრო მიჭირს და სხვა აძლეუთ დახმარებას“... უამრავი კითხვა არის დღემდე ამ საკითხზე. ჩვენც ხშირად გვეკითხებიან, მაგრამ ვერც სოფლის რწმუნებული, ვერც მაჟორიტარი, ვერც მერი, ჩვენს ამომრჩევლებს ვერანაირ პასუხს ვერ ვაძლევთ. როცა შესაბამის უწყებაში ვცდილობთ გარკვევას, მათი პასუხი არის, რომ თურმე რომელიმე აგენტმა შეამოწმა ამ ოჯახების მდგომარეობა, შეავსო კითხვარი, შემდეგ სპეციალურ პროგრამაში შეიტანა მათი მონაცემები, მიანოდა თბილისში საინფორმაციო ცენტრს და კომპიუტერულმა

სისტემამ გამოთვალა რაღაც ქულები... ამ ქულების მიხედვით დახმარება ან ინიშნება, ან - არა. ძალიან ხშირად, პენსიონერებისთვის კი არა, ჩემთვისაც გაუგებარი რჩება, ამა თუ იმ კონკრეტულ შემთხვევაში რატომმა მოხსნილი, ან დანიშნული სოციალური დახმარება. თავიდან ბოლომდე ვეთანხმები იმ მოსაზრებას, რომ სოფლის რწმუნებული, მაჟორიტარი და მუნიციპალიტეტის მერი უკეთესად ფლობენ ინფორმაციას, რომელ სოფელში რომელ ოჯახს უფრო ეკუთვნის დახმარება. ამ ცვლილებების და კრიტიკურ შემოწმების განსაზღვრის წესის დამტკიცება პოლიტიკური პროცესი და სამუშაო საკითხია. თბილისში, რომელიმე კაბინეტში მდგარმა კომპიუტერმა განსაზღვროს შორეულ საზღვრისპირა, რაიონულ ცენტრს მონაცემები სოფელში მცხოვრები გლეხის ბედი, ნაკლებად სამართლიანია. არადა, სოფლის რწმუნებულებმა ზედმიწევნით იციან მათი მაცხოვრებლების ყოფა. უმჯობესია, თვითმმართველობის წარმომადგენლების აზრზე იყოს დაფიქსირებული სარეიტინგო ქულების განსაზღვრის პროცესში. ადამიანებმა ზუსტად უნდა იცოდნენ, ვის ენიშნება, რატომ ენიშნება და რა კრიტერიუმებს უნდა აკმაყოფილებდნენ. ყველაფერი უნდა იყოს გამჭვირვალე. თუ პროცესი იქნება გამჭვირვალე, მაშინ პრეტენზიებიც ნაკლები იქნება, შესაბამისად, აღარ იქნება უსაფუძვლო მოთხოვნა. დღეს, როცა სარეიტინგო ქულას კომპიუტერი ადგენს და ოჯახებს პირდაპირ მიღებული ცფრები ეგზავნებათ, პროცესი არ არის გამჭვირვალე და ამიტომაც აღარ დამთავრდა გაუთვლებელი შეკითხვები და პრეტენზიები. მეთოდოლოგია რა იქნება, მნიშვნელობა არ აქვს, მაგრამ თვითმმართველობის აზრის გათვალისწინება, მნიშვნელოვანი იქნება. დარწმუნებული ვარ, ასეთ შემთხვევაში სოფლის რწმუნებული ვერ გამოიჩენს პირად ინტერესს. დამიჯერეთ, თუ რწმუნებული ყველაზე გაჭირვებულ ოჯახებს არ დაასახლებს, მის სახლთან მომჩივანთა რიგი არ დაიღვევა და რამდენიმე ხანში მოსახსნელი გახდება ის ადამიანი. როცა იმავე სოფელში ცხოვრობ და მუშაობ, ადვილი არ იქნება შენი სოფლის წინააღმდეგ ნახვიდე.

ამ საკითხზე პარლამენტში ჯანდაცვის და სოციალური საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე აკაკი ზოიძემ გააკეთა განცხადება, რომ ნელ-ნელა, ეტაპობრივად ამ პროცესში თვითმმართველობების ჩართვაც უნდა მოხდეს. მე, როგორც სიღნაღი-დედოფლისწყაროს მაჟორიტარი დეპუტატი, ვეთანხმები ამ იდეას და მიმაჩნია, რომ ეს ნაბიჯი სწორი იქნება.“

შემწეობის მოხსნის მიზეზების გარკვევა „მირაჟმა“ ჯანდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებულ უწყებაშიც სცადა. სოციალური მომსახურების სააგენტოს პრესსამსახურში არ ისურვეს განმარტაობა, რამ გამოიწვია მეხრიშვილის სარეიტინგო ქულის ზრდა. მათი განმარტებით, კომენტარს ვერ გააკეთებენ.

ილია მარტყოფილი

ანგელა მერკელის ვიზიტი რუსეთის აჩრდილის ფონზე

ევროკავშირის ფლაგმანი ქვეყნის - გერმანიის კანცლერი ჯერ საქართველოში ჩამოვიდა, ტიფლისში (როგორც გერმანელები თბილისს უწოდებენ), შემდეგ კი ერევანში გაემგზავრა და სამდღიან კავკასიურ ტურნეს ბაქოში დაასრულეს.

რა თქმა უნდა, გერმანიას თითოეული კავკასიური სახელმწიფოს მიმართ განსხვავებული დამოკიდებულება აქვს და ამიტომაც ბუნებრივია, რომ მიდგომებიც დიფერენცირებულია. ხატოვნად რომ ვთქვათ, ბერლინი ერთ გეოპო-

განებიერებული ევროპის ქვეყნების მაღალი დონის პოლიტიკოსთა სტუმრობით, მით უმეტეს - "მიმენონიან" სახელმწიფოთა ლიდერების ვიზიტებით. აქედან გამომდინარე, კანცლერი ანგელა მერკელის ჩამოსვლა, მიუხედავად იმისა, რომ იგი უკვე იყო 2008 წლის აგვისტოს ცხელ დღეებში რუსეთთან ომში დაჭრილ საქართველოში, მაინც ისტორიულად უნდა ჩაითვალოს (აქვე შევნიშნავ, რომ სხვადასხვა ქართული წყაროების თანახმად, გერ-ში, აღმო-სავლეთ გერმანიაში დაბადებულ-გაზრ-

ემატებოდა, რომ ბოლო წლებში გერმანულ მასმედიაში რეგულარულად ქვეყნდებოდა საქართველოს მოქალაქეების მიერ ჩადენილი კანონდარღვევების ქრონიკა, რაც გერმანიის კანონმორჩილ მოსახლეობაში გარკვეულ ანტიქართულ განწყობას ქმნიდა. ამიტომაც იყო, რომ სწორედ ისევე გერმანიამ შეიტანა ეჭვი საქართველოსთვის ლიბერალური საეი-ზო რეჟიმის დაწესებაში და მისი ინიციატივით იქნა მიღებული "შეჩერება-გაუქმების მექანიზმი"...

და ბოლოს, ერთი წელიც არ იყო გასული, რომ სწორედ ბერლინმა დაიწყო ამ მექანიზმის პრაქტიკულად გამოყენების მცდელობა. ამ საკითხთან დაკავშირებით გერმანიაში თბილისიდან რამდენიმე დღეგაცა ჩავიდა, მხარეებმა სიტუაციის გაუმჯობესების გზები დასახეს და მდგომარეობაც თანდათან უმჯობესდება, თუმცა პრობლემა საბოლოოდ ჯერ კიდევ გადაწყვეტილი არ არის და საკითხი ისევ ღიად რჩება.

თბილისი შემფოთებული იყო იმი-თაც, რომ ანგელა მერკელსა და ვლადიმერ პუტინს შორის რამდენიმე დღის წინ გამართული სამსაათიანი მოლაპარაკების დროს საქართველოს თემა არ გაჟღერებულა. ქართული ოპოზიცია ამ ფაქტს იმით ხსნის, რომ ხელისუფლება საგარეო პოლიტიკურ კურსს ჯეროვნად ვერ ატარებს, ამიტომაც, საქართველო საერთაშორისო პოლიტიკის დღის წესრიგიდან ამოვარდა და, ადრინდელი პერიოდისაგან განსხვავებით, დღეს დასავლეთისთვის საინტერესო აღარ არის. თავის მხრივ, ექსპერტები ამბობენ, რომ, ჯერ-ჯერობით, მერკელ-პუტინის მიერ განხილული ყველა საკითხი ცნობილი არაა - ასეთი მიმენონიანი ლიდერები შეხვედრის დეტალებს უცებ არ ამხელენ ხოლმე.

ამ ფონზე კანცლერის საქართველო-

ლას ახდენდა და საქართველოსთვის უპირველეს მეგობრად და მშველელად მოიაზრებოდა, გერმანიის ელჩი ფრიდრიხ-ვერნერ ფონ დერ შულენბურგი კი იმდროინდელ ქართულ საზოგადოებაში დიდი პატივისცემითა და ავტორიტეტით სარგებლობდა. მაგრამ "დრონი იცვალენ": დღეს რეალ-პოლიტიკა ისეთია, რომ გერმანია იძულებულია, რუსეთს ანგარიში გაუწიოს, რასაც ისტორიულ-პოლიტიკურ მიზეზებთან ერთად ეკონომიკური განაპირობებს (ალბათ ეს უკანასკნელი ყველაზე მეტად) - მის დინამიურად მზარდ და ევროკავშირში უძლიერეს ეკონომიკას სულ უფრო მეტად ჭირდება შედარებით იაფი რუსული გაზი. თუმცა, ბერლინი ამერიკის საყვედურებსაც ისმენს (დონალდ ტრამპის გამოთქმა - "შენ რუსეთის ტყვე ხარ", - მართლაც დამცინავია!) და ამიტომ ცდილობს გაზით უზრუნველყოფის დი-ვერსიფიცირება მოახდინოს.

ოფიციალურად, ანგელა მერკელის საქართველოში ვიზიტის დროს აქცენტები იქნება დასმული რუსეთ-საქართველოს 2008 წლის ომის მეათე წლისთავსა და კონფლიქტის მშვიდობიან დარეგულირებაზე, საქართველოსთან დაკავშირებით ნატოს "ღია კარის პოლიტიკის" მხარდაჭერაზე, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მნიშვნელობაზე გერმანიასთან მიმართებით (4,5%-იანი ეკონომიკური ზრდის გათვალისწინებით), ლიბერალური საეიზო რეჟიმთან დაკავშირებულ პრობლემებზე და მსოფლიოში ცნობილ ფრანკფურტის წიგნის ბაზრობაში საქართველოს მონაწილეობაზე (საპატიო სტუმრის სტატუსით), თუმცა აშკარაა, რომ ჩამოთვლილი საკითხებიდან ჩვენთვის მაინც ყველაზე საინტერესო და მნიშვნელოვანია გერმანიის პოზიციის ცვლილება საქართველოს ნატოში გაწე-

სახელმწიფოთა ურთიერთობებში ათი წელი ბევრი არაა, მაგრამ არც ისე ცოტაა, რომ მას მნიშვნელობა არ ჰქონდეს. ნათელია, რომ თანამედროვე დინამიური და იმავდროულად პრობლემური მსოფლიო პოლიტიკის გამო ქვეყნების ინტერესებში ბევრი რამ იცვლება ხოლმე, რაც ადრე მუდმივი და უცვლელი ჩანდა.

ლიტიკურ "მარანში დაკიდებულ სამ მტევანს", თავისი ინტერესების შესაბამისად, პოლიტიკური სიმნიფის მიხედვითაც არჩევს და იმის გათვალისწინებითაც, თუ რომლიდან რა დაინურება, თვითონ რა სარგებელს მიიღებს.

რა თქმა უნდა, ამის სანაცვლოდ "მარანსაც" მოვლა-პატრონობა და მზრუნველობა ჭირდება. ასეთია ცივილიზებული ურთიერთობის პრინციპი. მართალია, გერმანული პრესა აღნიშნავს, კანცლერის სამხრეთკავკასიურ ტურნეში მთავარი ადგილი აზერბაიჯანს უკავიაო, მაგრამ რადგანაც იგი ჯერ თბილისში ჩამოვიდა, ამიტომაც ჩვენ მაინც საქართველოთი დავიწყეთ.

საქართველოში გერმანიის კანცლერის ჩასვლას დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს საქართველოს მმართველი ხელისუფლებაც და ოპოზიციაც. თავიდანვე იყო ცნობილი, რომ ვიზიტისას ერთ-ერთი უმთავრესი თემა იქნებოდა "უსაფრთხოების პრობლემები და ის ვითარება, რაც შექმნილია საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, ასევე რუსეთის პოლიტიკა საქართველოს მიმართ". ბერლინის პოზიცია მტკიცეა ერთ საკითხში, რომ ის სამხრეთ ოსეთსა და აფხაზეთში რუსეთის სამხედრო ყოფნას კრიტიკულად უყურებს. მერკელს არ სურს, რომ საქართველოს გაყინული კონფლიქტების ბედი გაიზიაროს უკრაინამ და, სხვათა შორის, ხშირია ამ თემაზე მისი ბაასი პუტინთან. ამასწინანდელი შეხვედრის შემდეგ პუტინმა ღიად თქვა, პრობლემის მოგვარების საკითხში, სამუხაროდ, წინ ვერ მივდივართო.

საქართველო: შეხვედრა ათი წლის შემდეგ

ბოლო წლებში საქართველო არაა

დიდი და გამთლიანებული გერმანიის მომავალი კანცლერი, საქართველოში 1970-იან წლებში, ახალგაზრდობის პერიოდშიც, ტურისტის სტატუსით იმყოფებოდა და მას მცხეთაში საკმაოდ ეგზოტიკური თავგადასავალი გადახდენია. სხვათა შორის, საბჭოთა საქართველოში ყოფნა ანგელა მერკელს 2008 წელსაც, თბილისში ვიზიტის დროსაც დაუდასტურებია. ასე რომ, შეიძლება ითქვას - ახლანდელი ჩამოსვლა ჩვენს ქვეყანაში მისი მესამედ ყოფნაა).

სახელმწიფოთა ურთიერთობებში ათი წელი ბევრი არაა, მაგრამ არც ისე ცოტაა, რომ მას მნიშვნელობა არ ჰქონდეს. ნათელია, რომ თანამედროვე დინამიური და იმავდროულად პრობლემური მსოფლიო პოლიტიკის გამო ქვეყნების ინტერესებში ბევრი რამ იცვლება ხოლმე, რაც ადრე მუდმივი და უცვლელი ჩანდა. თუმცა გერმანიის დამოკიდებულებას და ინტერესებს საქართველოში, შეიძლება ითქვას, ეს პრინციპი არ ეხება: ანგელა მერკელი ისევ ის ანგელაა, რომელიც ათი წლის წინ ბუქარესტში, ნატოს სამიტზე იყო, რომლის დროსაც იგი წინ აღუდგა ჯორჯ ბუშს (და რომელზეც ვლადიმერ პუტინიც იყო მიწვეული და სიტყვიერაც გამოვიდა).

ფაქტია, რომ ბუქარესტული გამბიტის შემდეგ კანცლერს ქართულ პროდასავლურ პოლიტიკურ წრეებში მაინც-დამაინც პოზიტიური დამოკიდებულება არ ჩამოუყალიბდა. ამას, რა თქმა უნდა, ხმამაღლა არ აცხადებდნენ, მაგრამ მისდამი წყენა პოლიტიკური "სამზარეულოს" საუბრებში და კულუარებში ამკარად შეიმჩნეოდა. ყველა ფიქრობდა, რომ საქართველოს ალიანსში მიღების საკითხში სწორედ გერმანია ასრულებდა ნატოს წევრ-ქვეყნებში ნეგატიური ტონის მიმცემი ქვეყნის როლს. ამას ისიც

ანგელა მერკელმა საოკუპაციო ხაზთან ვიზიტის შემდეგ პირველად იხმარა სიტყვა „ოკუპაცია“. „კი, კი, ეს ოკუპირებული ტერიტორიებია... ცხადია... არ მეშინია, ვთქვა, რომ ეს არის (საქართველოს) 20 პროცენტის ოკუპაცია... მაგრამ, ამავე დროს, ეს დიდი უსამართლობაც არის“...

ში ვიზიტისგან განსაკუთრებულ გარღვევას არავინ მოელის, მაგრამ იმაზეც არავინ დავობს, რომ ვიზიტი დიდი მოვლენაა და ის, რომ მერკელი საქართველოში სწორედ პუტინთან შეხვედრის შემდეგ ჩამოდის, გერმანიის ძლიერ მხარდაჭერაზე მიუთითებს.

რა თქმა უნდა, საქართველო-გერმანიის ურთიერთობებში მართლაც ბევრი რამ პოზიტიურიცაა და კეთილმეგობრულიც, გერმანია ბევრ სფეროში გვინებს დახმარებას, მაგრამ "კრემლის აჩრდილი" მაინც თავისას შვრება: ბერლინი ტიფლისის მიმართ ფრთხილად მოქმედებს და მოსკოვთან საკუთარ ურთიერთობებს უფრთხილდება. არადა, იყო დრო ასი წლის წინათ, როცა გერმანია ჩვენს ჩრდილოელ მეზობელზე ზენო-

ვრიანების საკითხში და რუსეთის როლის იგნორირება.

ანალიტიკოსებისთვის ცხადია ისიც, რომ ნატოსა და ევროკავშირის გაფართოების პროცესის მიმართ გერმანიის სექსპტიციზმი დიდწილად სწორედ რუსეთის არგალიზიანების სურვილით არის განპირობებული. საქმე ის არის, რომ გერმანია, სათავისო გათვლებით, დიდწილად არის დამოკიდებული რუსეთის მიერ მართულ ენერგეტიკულ რესურსებზე და ამ ენერგეტიკულ დამოკიდებულებას კიდევ უფრო გააღრმავებს მშენებარე გაზსადენის პროექტი - „ჩრდილოეთის ნაკადი 2“, რომელზეც ილაპარაკეს მერკელმა და პუტინმა 19 აგვისტოს გერმანიაში შეხვედრის დროს.

(გაგრძელება გვ-7)

რა სურთ ახალგაზრდებს?

ხშირად წამოიჭრება ან გზავნი, რომ ახალგაზრდობა - ესაა ცხოვრების საუკეთესო წინააღმდეგობა, აბრაამი, რომელიც ალაშქრებდა პატივს სწავლებას ცხოვრებისთვის, ისინი არ არიან. ახალგაზრდობა, არის უმოკლესი და ყველაზე მარტივი გზა წარმატებისკენ.

არ შემიძლია არ შევხებოდი ექვსი წლის მნიშვნელოვან ახალგაზრდას "დასაბუთებლად"-სიზარაზინ, რაც, მართალია, სხვადასხვა ხარისხით, თუმცა ახალგაზრდების სრულ უმრავლესობას აწუხებს. გვერდი, რომ ვერ ვხედავთ. ეს გვაქვს, რომ ყველაფერს ვაკეთებთ მოვასწრებთ და ამ ფიქრებსა და იმედებს ვაღწივთ. დიდი დრო, შემდეგ კი ხვდებით, რომ არ გაგიკეთებენ.

სალომე ნატროშვილი, ოქროს-ტი: ახალგაზრდობის მთავარი გამოწვევა თუ სირთულე, რაც უნდა ვუწოდოთ მას, დღეს, ჩემი აზრით, არის ალტერნატივის დეფიციტი. ეს ნაკლებობა, ცხადია, სათავეს იღებს განათლებიდან როგორც ზოგად, ისე უმაღლეს საფეხურზე და არაფორმალურ სივრცეში. ეს შედეგის

სალომე ნატროშვილი, ოქროს-ტი: ახალგაზრდობის მთავარი გამოწვევა თუ სირთულე, რაც უნდა ვუწოდოთ მას, დღეს, ჩემი აზრით, არის ალტერნატივის დეფიციტი. ეს ნაკლებობა, ცხადია, სათავეს იღებს განათლებიდან როგორც ზოგად, ისე უმაღლეს საფეხურზე და არაფორმალურ სივრცეში. ეს შედეგის

სალომე ნატროშვილი, ოქროს-ტი: ახალგაზრდობის მთავარი გამოწვევა თუ სირთულე, რაც უნდა ვუწოდოთ მას, დღეს, ჩემი აზრით, არის ალტერნატივის დეფიციტი. ეს ნაკლებობა, ცხადია, სათავეს იღებს განათლებიდან როგორც ზოგად, ისე უმაღლეს საფეხურზე და არაფორმალურ სივრცეში. ეს შედეგის

სოფლების და იქ 3-მოსწავლიანი პირველი კლასების. ამიტომ, ვფიქრობ, მთავარი მრავალფეროვნების და ალტერნატივებისთვის გზის გახსნაა, როგორც ახალგაზრდობის, ისე მთელი საზოგადოების მხრიდან.

ერაკლი ჩიქოშვილი, სტუდენტი: - მოკლედ, რა მანუღებს, როგორც ახალგაზრდას? - ჩამოვთვლიდი ბევრ რაღაცას, მაგრამ ჩემს რაღაცეს, ამ რაღაცეს მხოლოდ მესთან ჰქონდა კავშირი და არა ჩემს თაობასთან, ამიტომ ვიტყვი იმას, რაც მგონია, რომ მართლა პრობლემაა და ჩემი თანატოლების ამბებიდანაც გამომიტანია იგივე დასკვნა.

ვე სტანდარტებს ვერ დააკმაყოფილებს, ჩვენი განათლების სისტემის ფონზე. ამის დასკვნის საფუძველს მძღვეს ისიც, რომ ჩვენი უნივერსიტეტების მიერ გაცემულ დიპლომებს არ აღიარებენ უცხოეთის ნამუყვანი ქვეყნები. ამიტომ ახალგაზრდები იძულებულნი არიან, ვიდრე განათლებას მიიღონ ხარისხიანი განათლება, დასაქმდნენ და ჰქონდეთ ღირსეული ცხოვრება. მე, მაგალითად, ვისურვებდი სწავლის გაგრძელებას გაცვლით პროგრამით და მოხარული ვიქნებოდი, თუ იგივე ხარისხის ცოდნას მივიღებდი საკუთარ სამშობლოში. რადგანაც განათლება უპირველესია ქვეყნის წინსვლისა და განვითარების საქმედი.

ქართული რეალობა განსხვავებულია, დღეს არსებული სოციალური პრობლემების ფონზე. ჩვენი შეხედულებით, შევხებით ყველაზე აქტუალურ საკითხებს, რაც აწუხებს ქართველ ახალგაზრდებს, რადგან ჩვენს ირგვლივ მოვლენები სპეციფიკურ გარემოში მიმდინარეობს, რაც თავის მხრივ გარკვეულ, სხვებისგან გამორჩეულ, გავლენას ახდენს ყველაფერზე, მათ შორის ახალგაზრდების ინტერესზეც.

თეზია იმისი უმცირესი ნაწილიც კი, რისი გაკეთების საშუალება და შესაძლებლობები გვქონდა, რჩება მხოლოდ იმედგაცრუება და დაკარგული დრო, რომელსაც ვეღარ აანაზღაურებ.

ქართველი ახალგაზრდებისთვის ძალიან მნიშვნელოვან პრობლემას წარმოადგენს სამშუამო პრივილეგიის პრობლემა, აქ არ ვგულისხმობ რაიმე საკვანძო თანამდებობებს, რომლებზეც, როგორც ხეის, ახალგაზრდობის უმრავლესობა ოცნებობს. საუბარია ნამახალისებელ სამუშაოებზე, რომლებიც საშუალებას მისცემდათ ახალგაზრდებს, მიეღოთ გარკვეული სამუშაო გამოცდილება და ხანმოკლე ფინანსური დამოუკიდებლობა მიიღო. მისცემდა ქართველ სტუდენტს საშუალებას სწავლის პარალელურად ემუშავა და ჰქონოდა საკუთარი შემოსავალი, ასეთი სამუშაოების ნაკლებობა ნამდვილად არის ქვეყანაში, თუმცა ამ პრობლემას მეორე მხარეც აქვს, ქართველს არ ეკადრება მუშაობა მისი პროფესიისა და ნარმოძალობისათვის შეუფერებელ სამსახურში, სამსუხაროდ, ასე ბევრი ქართველი ახალგაზრდა დღემდე ფიქრობს.

სახით იმაში გამოიხატება, რომ რეალიზების თვალსაზრისით, ჩვენ უამრავი პრობლემა გვაქვს. საზოგადოებაში კვლავ ღრმად გამჯდარი სტერეოტიპების წყალობით, ისევ ასინტეზოლო უწყობლობად განიხილება უმაღლესი განათლების დიპლომის მქონე, სკოლის დამთავრებისთანავე უმაღლესში მოსაწავლებელს, რაც ბანაკობა-ზაფხულის შრომის ბაზარი შესაბამისი კვალიფიკაციის მიხედვით, ვერ იძებს ადგილს დიპლომიკრებიანს. ეს ნიშნავს იმას, რომ 4 წელი ალაშქრის ამ მიმართულებით დაკარგული არის ბევრი ახალგაზრდი, რომ უმაღლესი განათლება არ ეკადრება მუშაობა მისი პროფესიისა და ნარმოძალობისათვის შეუფერებელ სამსახურში, სამსუხაროდ, ასე ბევრი ქართველი ახალგაზრდა დღემდე ფიქრობს.

ესაა გულგრილი მასწავლებლები. მასწავლებლები, რომლებიც სკოლაში მოდიან მხოლოდ იმიტომ, რომ ხელფასი აიღონ და იმის იქით რაც მოხდება, მოხდეს. თავად მასწავლებლებში სოციალური უნარ-ჩვევების ნაკლებობა, მაგრამ მანამდე შედეგები თავის საგანზე, რომელიც უნდა ესმოდა, უყვარდეს და ენთუზიანდით გასწავლიდეს, გულგრილია რომ ლაპარაკობს და უღიმღამოდ - როგორ უნდა დაგაინტერესოს მოსწავლე, ვერ ვხვდებით. თავად მასწავლებელს რომ ვთხოვთ გაკვეთილი - ძალიან ცუდია, მესმის დაბალი ხელფასები, მაგრამ ეგ ხომ ბავშვების ბრაი არაა და ის, ვინც უნდა მთავარია ნებდეს და სტიმულს გაძლევდეს, პირველი ვაფერხებს. საკუთარ თავზე მაქვს გამოცდილი და იმიტომ ვსაუბრობ ასე თამამად. თუმცა, მაღლიერი ვარ, რომ მსგავსი მასწავლებლების საპირისპირო შედეგობაც შევხვდი რამდენიმე, რომლებიც ძალიან დამეხმარნენ.

ქველი თაობის გასაჭირი და პრობლემები თუ ის იყო, რომ პურის ფული, გაზი და დენი არ ჰქონდათ, რომ გამოკვებილიყვნენ, დღევანდელი თაობის პრობლემა ის არის, რომ მშობელმა არ დართო უფლება, თმა მწვანედ შეეღება. სულიერება დაიკარგა ადამიანი...

ახლა მხოლოდ სოციალური ქსელი, მონონებები თუ გამონებები აინტერესებთ. სოციალურ ქსელს კარგი მხარეც აქვს, რომ შეიტყუო ახალი ინფორმაცია, მაგრამ სულ სოციალური ქსელით დასიხვებას, ეზოში სივრცობა და გართობა სჯობს, რაც ადრინდელი თაობის ბავშვებისთვის ჩვეულებრივი ამბავი იყო.

ახალგაზრდების უმრავლესობას არ აქვს ზუსტად ჩამოყალიბებული მკაფიო მიზანი. არ იციან რა უნდათ, რა სჭირდებათ, რას უნდათ მიალენონ და რა უნდა გააკეთონ ამ მიზნისკენ მიმავალ გზაზე. ეს ეხება ყველაფერს, მათ შორის პროფესიასაც. ხშირად ხდება ისე, რომ ძირითადი ახალგაზრდა სრულიად გაუზარებულად იღებს გადაწყვეტილებას საპროფესიო პროფესიის შესახებ, ისინი სწავლის მიზანმიმართულად დასრულებს, მაგრამ ადამიანს, რომ ეს არ ყოფილა მისი ცხოვრების მიზანი და რომ ტყუილად დააბრუნა წლება. ამას თავისი მიზეზი აქვს, როგორც უკვე აღვნიშნე, ქართველებს ყველაფერისადმი განსაკუთრებული დამოკიდებულება გვაქვს, ამიტომ ერთ-ერთი ასეთი დამოკიდებულების თანახმად, ყველა თავმოყვარე ქართველი ახალგაზრდა 17 წლის ასაკში აუცილებლად უნდა იყოს მინიმუმ ერთი უნივერსიტეტის სტუდენტი მაინც და უფლებობდეს ისეთ პრესტიჟულ სპეციალობას, რომელიც აღნიშნული ახალგაზრდის ოჯახს მისცემს თავის მოწონების საბაბს. საკუთარი გამოცდილებით შემიძლია ვთქვა, რომ 17 წლის მოზარდს ნამდვილად არ შეუძლია ზუსტად განსაზღვროს, თუ რა უნდა, არა-თუ გააკეთოს ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ცხოვრებისეული არჩევანი. არასწორად განსაზღვრულ არჩევანს მოჰყვება პრობლემათა ნაკადი, მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანია, საზოგადოებაში საკუთარი ადგილის პოვნის პრობლემა. სწორედ ცხოვრების საწყის ეტაპზე არასწორად მიღებულმა გადაწყვეტილებამ ბევრ ადამიანს არ მისცა საშუალება, დამეკიდებინა თავი საზოგადოებაში. ახალგაზრდების უმრავლესობას აქვს იმის შიში, რომ ისინი ვერ მოახერხებენ არსებულ, არასტაბილურ, მუდმივად ცვალებად გარემოში ორიენტირებას, რომ ვერ შეძლებენ საკუთარი სტატუსის განსაზღვრას და რომ ვერ იქნებიან წარმატებულები, ეს პრობლემები ჩრდილად ადგას ახალგაზრდულ წლებს, რომლებიც წესით ბედნიერი და ლაღი უნდა იყოს.

ახალგაზრდობის პრობლემების ჩამონათვალი ძალიან დიდია და ყველა მათგანზე ფოკუსირება დიდ დროს მოითხოვს, თუმცა, მინდა, ძალიან აქტუალურ პრობლემას შევხებო, ესაა - **საზღვარგარეთი ბანაშულის მიღების პრობლემა**. საქართველოში ბოლო წლებში განსაკუთრებით პოპულარი გახდა უცხოეთში განათლების მიღების საკითხი, თუ გინდა კარგი სამსახური და კარიერა, გავლენა მინც უნდა იყო ნამეოფი ევროპის რომელიმე ქვეყანაში, ეს კი კვლავ ქართული დასაქმების ბაზრის პრობლემებთან მიგვიყვანს, რომლის მესვეურები, რატომაც, ჰომონიათ, რომ ევროპის ყველა სასწავლო დაწესებულება უმაღლესი დონისაა და თუ ახალგაზრდა ასეთ დაწესებულებაში თუნდაც რამდენიმე დღეს გაატარებს, ის უკვე უმაღლესი კვალიფიკაციისა, რეალობა კი ასეთია: ბევრი უცხოური სასწავლებელი დიდად არ განსხვავდება ქართული დაწესებულებებისგან და ხშირ შემთხვევაში გაცილებით ნაკლები ისტორია და სწავლების ხარისხიც აქვთ, თუმცა ვითარება უცვლელია და ამიტომაც ძირითადი ახალგაზრდების ოცნაობაა და სირხმარების მიზნით ორიენტაცია, აქვს საკუთარი ახსნა, სოციალოგების საყვარელ ტერმინს თუ გამოიყენებთ, არსებობს გარკვეული მიზეზები დამოკიდებულნი კავშირები აღნიშნულ პრობლემასა და იმ ვითარებას შორის, რაც ქართულ დასაქმების ბაზარზეა. ერთადერთი მოთხოვნა, რაც დღეს არსებობს დასაქმების ბაზარზე, ეს მხოლოდ და მხოლოდ ინგლისური ენის ცოდნაა, სხვა

დასაქმების ბაზარზეა. ერთადერთი მოთხოვნა, რაც დღეს არსებობს დასაქმების ბაზარზეა, ეს მხოლოდ და მხოლოდ ინგლისური ენის ცოდნაა, სხვა

მაგრამ ზოგ ჩემს მეგობარს არ გაუმართლა. ახალგაზრდები ნელ-ნელა მივდივართ იმ აზრამდე, რომ სამოქალაქო პასუხისმგებლობა გვაკისრია და გაუუქითხობასა და 90-იანებში აღარ ვცხოვრობთ. უკვე ხვდებით, რომ ქუჩაში სიგარეტის გადაგდება ცუდია, ქცეულობები არ უნდა დავყაროთ. გრძელი თმები თუ აქვს ბიჭს - არაუშავს და გოგოს თუ მოკლე კბა აცვია ან ფერადია, არც ეგაა პრობლემა. მესაძლია, სხვახარისხიანი შეხედულებები გვქონდეს, მაგრამ მაინც მშვიდად მოვახერხებთ თანაცხოვრება და არ დავბოცოთ ერთმანეთი და შევიზიზილოთ. ვაპროტესტებთ უსამართლობას ქვეყანაში და ასე შემდეგ... და უფროსი თაობა თუ ყელი არ ნავიწყოს ახალგაზრდებს და არ გვაიძულებს, დავიჯეროთ, რომ მხოლოდ ერთი სწორი გზა არსებობს და ეს გზა მხოლოდ უფროსმა თაობამ იცის, ძალიან კარგი იქნება.

თანამედროვე თაობას ყველაფერი აინტერესებს სწავლის გარდა (ყველას არ ვგულისხმობ), ამიტომაც მოსდით ხშირად უთანხმოება მშობლებთან. ბევრს არც მშობლის აზრი აინტერესებს, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია. ხშირად ეს ხდება მიზეზი ბავშვის სახლიდან წასვლის. ახალმა თაობამ დაკარგა სული სოციალური და პატრიოტული სული.

ინტერნეტის არარსებობა აი კიდევ ერთი სპეციფიკური ქართული პრობლემა. ქართველი ახალგაზრდების დიდ ნაწილს არ აქვს ინტერნეტი და გატაცებები, რასაც, როგორც ყველაფერს, აქვს საკუთარი ახსნა, სოციალოგების საყვარელ ტერმინს თუ გამოიყენებთ, არსებობს გარკვეული მიზეზები დამოკიდებულნი კავშირები აღნიშნულ პრობლემასა და იმ ვითარებას შორის, რაც ქართულ დასაქმების ბაზარზეა. ერთადერთი მოთხოვნა, რაც დღეს არსებობს დასაქმების ბაზარზე, ეს მხოლოდ და მხოლოდ ინგლისური ენის ცოდნაა, სხვა

როგორც უკვე ვთქვი, ახალგაზრდობის პრობლემები უარესად მრავალგანზობილიანია, ამავ

დავით პაპუაშვილი, ოქროსმედიკოსი უკრძალავთ - ჩემი აზრით, მთავარი პრობლემა იმაში მდგომარეობს, რომ ახალგაზრდა თაობა პრობლემას ეძებს არა საკუთარ თავში, არამედ სხვადასხვა გარემოებებში, არიან უინიციატივები და დორგუნულები, არ აქვთ გარკვეული მიზნები. რა თქმა უნდა, ეს გარემო ფაქტორებიც არის დამოკიდებული, მაგრამ უკონომიკური მდგომარეობაზე, იმაზე, რომ ქვეყანაში სამუშაო ადგილები ძალიან მცირეა. თუმცა, თუ ვაგვიმართლა და მუშაობა დაიწყე, ხელფასი მიხერხდება, რაც არსებობისთვის არ არის საკმარისი. ასევე, დაბალია განათლების დონე და, სამსუხაროდ, ქვეყანას არ ჰყავს პროფესიონალები. გულით რომ უნდა დავიწყებო, თანამედრო-

ლი სული. ჩემი აზრით, დღევანდელ თაობას დიდი გასასქანი აქვს მეტის ცილღვისთვის, მაგრამ ნაკლებად ცილღვის ამას. ჩემს ცხოვრებაში მსგავსი პრობლემები არ ჩენს თავს... ჩვენ ალბათ თვითონ აღვიქვამთ რაღაცას პრობლემად, რაც შეიძლება სულაც არ წარმოადგენდეს სირთულეს.

ძაიში, 15 წლის - XXI საუკუნის თაობა ბევრად განსხვავდება გასული საუკუნის ახალგაზრდობისგან. შეიცვალა გარემო, პრობლემები, ადამიანები თავიანთი შეხედულებებით, ჩამოსტყობნი, დაიხვეწა ტექნიკა, გაჩნდა ინტერნეტი, რამაც გამოიწვია ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, განვითარდა ხალხი. ბოლო წლებში გატარებულმა საგანმანათლებლო რეფორმებმა უდიდესი ძვრები მოახდინა განათლების სისტემაში. მე ვფიქრობ, რომ ჩემი თაობის ახალგაზრდები განვითარებულნი არიან, თუმცა არიან გამონაკლისები, რომლებიც ყველა თაობაში არსებობენ, მაგრამ ძირითადად მაინც შეიმჩნევა მონდომება და მოტივაცია სწავლის მიმართ.

მე მომწონს ჩემი თაობა. ის ძველთა შედარებით თანამედროვეა. ბევრ დრომოქმულ ტრადიციას მეც არ ვიზარებ.

ახალი თაობის განვითარებასა და წარმატებას განაპირობებს სახელმწიფოს ზრუნვა მათზე, უნდა შექმნათ გარემო პირობები სწავლისათვის, სწორი აზროვნებისთვის, მიუხედავად იმისა, რომ ამის გამოყენების საშუალება, ჯანსაღი თაობა ძლიერი სახელმწიფოს განრჩევია.

„ჩემი სამშობლო, ეგრე ღამაზი“...

ჩვენს პატარა სამშობლოს, ჩვენს საქართველოს, ღმერთმა უდიდესი საგანძური – გამოჩენილი ბუნება უბოძა. ამას საუკუნეების მანძილზე ქართველი ხალხის ხელით და გონებით, რწმენით და მოვალეობით შექმნილი კულტურული თუ ისტორიული ძეგლებიც დაემატა და, საბოლოო ჯამში, მივიღეთ ქვეყანა, რომელიც ყოველ ნაბიჯზე სიურორიზს გვითავაზობს და გვაცუცხებს. რომელიც კუთხეშიც გინდა ჩახვიდეთ, სანახავს ვერ ამოწურავთ და ნანახით აღფრთოვანებას ვერ გაუქცევთ. სწორედ ასეთი აღფრთოვანებული დავრჩით ამასწინათ მოწყობილი ექსკურსიონის რედაქციის თანამშრომლები, რომლებსაც სოფელ ხორნაბუჯის სკოლის პედაგოგები და კიდევ რამდენიმე პიროვნება შემოგვემატა. დიდი ხანია, რედაქციელებს გვინდოდა მარტვილის „კანიონის“ და „პრომეთეს მღვიმის“ ნახვა და მარშრუტაც შეგვადგოდა. 1 საათზე დღეფრთხილსა და უკვე გავედით. 1 საათისთვის შუადღიში, დაღინების სასახლეში ვიყავით. ულამაზესი ბაღი შემოგვეგება და ცოტა ხანში სასახლეშიც შეგვიძღვნენ მასპინძლები, რომლის ფუნქციონაც გვიხატეს ასრულებენ...

შუადღის სახელმწიფო ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი, დაარსდა 1921 წელს სამეგრელოს ყოფილ მთავართა სასახლეში.

ში დაცული არქივებისა და ნივთების ბაზაზე რომელიც მოთავსებულია დადაინისეულ 2 სასახლეში.

დადაინების სასახლეთა ისტორიულ-არქიტექტურულ მუზეუმში ინახება მსოფლიო მნიშვნელობის სამუხეუმო ექსპონატები და რელიგიური სინონიმები. მუზეუმის გარშემო მდებარეობს სამეგრელოს მთავარების დადაინების მიერ გაშენებული ტყე-პარკი 67 ჰექტარზე, სადაც ხარობს მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხიდან ჩამოტანილი უნიკალური და მრავალნაირი ხეები და ბუჩქები.

დადაინების სასახლეთა ისტორიულ-არქიტექტურული მუზეუმში სამეგრელოს სასახლე-კომპლექსშია მოთავსებული (დედოფლის სასახლე, ნიკოსეული სასახლე, მთავრისეული ტაძარი და სასახლესთან არსებული დეკორატიული ბაღი).

დედოფლისეული სასახლე XIX საუკუნის 60-იან წლებშია გადაკეთებული გერმანელი არქიტექტორის რაისის მიერ, მანამდე ის სამეგრელოს მთავრის დავითის დის, პუპის სასახლე იყო. რაისმა II სართულს თაღები დააშენა და ფართო ფილაგელები მიუშენა. ნიკოსეული სასახლე XIX საუკუნის 80-იან წლებშია აგებული რუსი არქიტექტორის ლეონიდ ვასილივიჩის მიერ. რეზიდენცია ორსართულიანია, ამშენებს ქვის აივანი და საქართველოში ყველაზე დიდი სამეგრელოს დარბაზი.

მუზეუმის დაარსდა 1921 წლის აპრილში სამეგრელოს მთავრის დავით ლევანის ძე დადაინის ძველ ნივთთა საცავ-საგანძურისა და სამეგრელოს ეკლესია-მონასტრებიდან გადმოტანილი ქართულ სიძველეთა ბაზაზე. მის ფონდებში დაცულია 50000-მდე ექსპონატი, ეროვნული (ზრინჯაოს ხანიდან მოყოლებული XIX საუკუნის დასასრულის დადაინების მემორიალური ნივთებით და-მთავრებული) და ევროპული კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშები. აქ დაცული მსოფლიო ღირსი იტალიელი, ფრანგი, ინგლისელი თუ სხვა მხატვართა მიერ შესრულებული უნიკალური ნამუშევრები, მათ შორის დადაინების დინასტიის და მშენებელი ეკატერინე ჭავჭავაძის პორტრეტები, მდიდარ

წარმოდგენას გიქმნის იმ საზოგადოებაზე, რომელიც აქ, ამ კედლებში იყრიდა თავს, უზარმაზარი, უძვირფასესი ბიბლიოთეკა, ავეჯი, ჭურჭელი და უამრავი სხვა რამ წარუშლელ შთაბეჭდილებას ახდენს მნახველზე.

მიუხედავად ნვიმიანი ამინდისა, ბედი გენყალობდა და დასათვალისწინებელი ობიექტზე მისულისთანავე, დროებით გამოიღარებდა-ხოლო. ზუგდიდისა და მარტვილისკენ ავიღეთ და „კანიონზე“ მისულეს, სადაც მზის თვალიც კი შემოგვეპარა. ეს ხეობა წარმოუდგენელ, ენით აღწერელ შთაბეჭდილებას ახდენს, როგორც ბუნების ხელით შექმნილი ბროლიად გადმოქცადარი ჩანჩქერებით, ასევე ფაუნისა და ფლორის მრავალფეროვნებით. ნავეებით გასეირნების დროს კი ხვდები, რომ ეს არის ადგილი, რომელიც ადამიანმა სიცოცხლეთი ერთხელ მაინც აუცილებლად უნდა ნახოს, რადგან მისი გადმოცემა შეუძლებელია... შთაბეჭდილებისგან დამუხრებულები ვისხედით მიკროავტობუსში და თითოეული ცალცალკე და ყველა ერთად გულში ათასგზის ვიმეორებდით: რა ღამაზი ხარ, მამულო, შენი გამჩენის ქირიმე!

მარტვილის კანიონის შემდეგ მარტვილის მამათა მონასტერს ვენვიეთ.

ვკასიაში საბჭოთა კავშირის სარდლობამ დაინყო ისეთი მღვიმეების ძიება, სადაც შესაძლებელი იქნებოდა ატომური ომის დროს მოსახლეობის დაცვა. ამ მიზნით გეოგრაფიის ინსტიტუტში შედგა ჯგუფი ჯუმბერ ჯიშკარიანის ხელმძღვანელობით.

1983 წლის 15 ივლისს ვახუშტი ბატონიშვილის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტის სპელოლოგიური ექსპედიციის წევრებმა: ჯუმბერ ჯიშკარიანმა, ამირან ჯამრიშვილმა, ვახტანგ კახანაძემ და თამაზ ქობულაშვილმა სოფელ ყუმისთავთან ახალი მღვიმე აღმოაჩინეს. 1984 წელს დაინყო მღვიმის ტურისტულად განვითარების გეგმაზე მუშაობა. მოგვიანებით გეოგრაფიის ინსტიტუტის აკადემიკოს ზურაბ ტატაშვილის ხელმძღვანელობით მღვიმის მრავალნაირი, დეტალური კვლევა დაინყო. 1986-1990 წლებში მღვიმეში პირველი ბილიკები გაკეთდა, რომელთა სიგრძე 1050 მეტრი იყო.

1992-2007 წლებში, ქვეყანაში შექმნილი მძიმე ეკონომიკური ვითარების გამო, შეწყვეტილი იყო ყველანაირი სამუშაოები. ამ პერიოდში მღვიმეს არასასურველი ვიზიტორებისგან დარაჯი, გიორგი ტყაბლაძე იცავდა. 2010 წელს მღვიმის ეზოში სწორედ მისი ძეგლი გაიხსნა.

2007 წელს მღვიმეში „ქართუ ჯგუფმა“ სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაიწყო. მრავალი წლის შემდეგ განახლდა მღვიმის კომპლექსური შესწავლა და ახალი ინფრასტრუქტურის დაწესება. 2011 წელს მღვიმე ოფიციალურად გაიხსნა და მას „პრომეთეს მღვიმე“ ეწოდა. მღვიმის კვლევა დღესაც გრძელდება.

ხეობაში 20 მილიონი წლის მანძილზე შექმნილ კალცის თუ თიხის სტალაგმიტების, სტალაქტიტების და სტალაგმატების ერთობლიობა ჰქმნის სიგრძეს, რომელიც საკუთარი თვალთა უნდა ნახო, რადგან მისი გადმოცემა არანაირ მჭერმეტყველ ადამიანს არ შეუძლია. მინის ქვეშ 80 მეტრის სიღრმეზე ჩასულეს, არც სუნთქვა გაგვძლევა და არც არავითარი დისკომფორტი არ გვიგრძნობია, გარდა იმისა, რომ სასწაულად ნოტიო და რბილი ჰაერი სასიამოვნოდ გველამუნებდა და ეს შეგრძნება დიდხანს გამოგვყავდა ღია სივრცეშიც. და როგორც გიდი აგვისნა, ამ მღვიმეში რამდენიმე საათის გატარება სასარგებლოა ასთმით და სხვა ბრონქიალური დაავადებების მქონე ადამიანებისათვის. ისიც გვითხრა, რომ მღვიმის ნება სპეციალური სამკურნალო დარბაზი და ასეთი ავადმყოფებს შეეძლებათ აქ სეანსების მიღება, რაც, რა თქმა უნდა, ფასიანი იქნება. მარშრუტის გამოსასვლელში დგას კლდეზე მიჯაჭვული პრომეთეს სკულპტურა, რომელსაც ერთგული ძალის გვერდით უდგას, რათა ლოკით განყვიტოს მეგობრის ჯაჭვი და თავისუფლება მიანიჭოს მას.

შემდეგი გაჩერება სამონასტრო ანსამბლი „მონამეთა“ იყო.

ის ტყიბულის მუნიციპალიტეტში, სოფელ მონამეთას მახლობლად მდებარეობს ქუთაისიდან 6 კმ დაშორებით, მდინარე წყალნითელას აღმოსავლეთ ხეობაში. მონასტერი ძველი ქართული კულტურის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ძეგლია. გალავნით შემორტყმული მონასტერი კლდოვან-ტყიან მთის დავაკებულ ადგილზეა გაშენებული, მონასტრის გარშემო მყოფ ბუნებაზე მოგზაური ალექსეი მურავიოვი ამბობდა: „შეუძლებელია, უკეთესი ადგილის შერჩევა საბერ-მონაზვნო განმარტობისთვის“. იგი აგებულია წმინდა ძმების დავით და კონსტანტინე მხეიძეების უკვდავსაყოფად. ისინი იყვნენ არგვეთის ერისთავები, რომლებიც VIII საუკუნეში შემოსულ არაბთა ლაშქარს მცირე რაზმით თავგანწირულად შეებრძოდნენ, დიდი წინააღმდეგობის განვიწყის მიუხედავად. ვერ შეაჩერეს ურიცხვი მტერი და დამარცხდნენ. არაბთა სარდალმა მურვან ყრუმ, შემკრობლ ერისთავებს ქრისტეს რწმენის უარყოფა მოსთხოვა, რაზეც მტკიცე უარი მიიღო. განრისხებულმა მურვანმა დიდი ტანჯვა მიაყენა ძმებს, მაგრამ მათ სამიწილი წამება ვაჟაკურად აიტანეს და მონამეთა გვირგვინით შეიმოსნენ. დავითისა და კონსტანტინეს ნემები ამ ეკლესიაში ინახება.

მონამეთას ეკლესიის აშენების საკითხი აზრთა სხვადასხვაობას იწვევს, ერთნი ფიქრობენ, რომ ეკლესია აშენდა XI საუკუნეში ბაგრატ IV-ის მიერ, მეორენი კი ბაგრატ V დიდის დროს მიანერენ. ეს დაზნეულობა

გამოწვეულია იმით, რომ მარტვილობის ტექსტში მითითებულია მეფე ბაგრატ, მაგრამ რომელი ზუსტად არ არის განმარტებული.

მონასტერში ყოველწლიურად იმართება სახალხო დღესასწაული მონამეთობა.

ჩვენი სტუმრობისას შაბათი დღე იყო სამი წყვილი, მშვენიერი ნეფე-პატარძალი ჯვრისწერას ელოდებოდა. საესე იყო ეზო მდამო გამოპრანჭული მაცირონიით და იდგა ერთი სიცილ-კისკისი და ჟრიაშული. მონასტრის მყუდრო კედლებში, ფერგადასული ფრესკების ფონზე ისმოდა საგალობელი და ჯვრისწერის ღამაზი რიტუალი მიმდინარეობდა. უფალო, გვიმრავლე ქართველი ერი, გადაგვარჩინე!

მონამეთადან იქვე, სულ რაღაც ხუთითდე კილომეტრში დიდებული გელათის ხუროთმოძღვრული ანსამბლი გველოდებოდა.

გელათის მონასტერი შუა საუკუნეების საქართველოს უმნიშვნელოვანესი ცენტრი, აგებულია ქ. ქუთაისის ჩრდილო-აღმოსავლეთით 11 კმ-ზე, მდინარე წყალნითელას ხეობაში. დაარსებულია 1106 წელს დავით აღმაშენებლის თაოსნობით. შემოზღუდულია გალავნით. ანსამბლში შედის სხვადასხვა დროინდელი (ძირითადად VII-XIII სს.) შენობები. შეტანილია ოქსეკოს მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების სიაში. 2010-2017 წლებში ძველი იმყოფებოდა საფრთხის ქვეშ მყოფი ძეგლების სიაში, 1994 წელს, ბაგრატის ტაძართან ერთად, მიიღო ოქსეკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი. 2010 წელს ბაგრატის ტაძარს მასზე დაწეებული სარეკონსტრუქციო სამუშაოების გამო მიენიჭა საფრთხის ქვეშ მყოფი ძეგლის სტატუსი, რაც ასევე შეეხო გელათის მონასტერს. 2013 წელს საქართველომ ხელახლა წარადგინა გელათის მონასტერი მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსის მისაღებად, ამჯერად ბაგრატის ტაძრისგან დამოუკიდებლად. ამჟამად, მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით გელათში სარესტავრაციო სამუშაოები მიმდინარეობს, რომელიც ინფრასტრუქტურის მინისტრმა მათა ციციტიშვილმა ამ დღეებში მოინახულა.

გელათის ანსამბლში შედის აგრეთვე აკადემია, რომელმაც ჩვენამდე ნანგრევების სახით მოაღწია. გეგმით სწორკუთხა შენობას (ფართობი დაახლოებით 300 მ²) აღმოსავლეთით სამი შესასვლელი ჰქონია. მოგვიანებით შუა შესასვლელისათვის მდიდრულად მორთული კარიბჭე მიუშენებიათ. კედლების გასწვრივ ქვის დასაჯდომები იყო გაყოფებული. შენობას დიდი სარკმლები ანათებდა, კედლები მოხატული ჰქონდა.

სამხრეთის კარიბჭეში დაკრძალულია ქართველთა სამამულო მეფე დავით აღმაშენებელი. სწორედ ამ ფაქტზე თქვა პოეტმა ანა კალანდაძემ: – „ფეხი დამადგით, გულზედ დამადგით ფეხი ყოველმან“...

ექსკურსიის ბოლო ობიექტი ბაგრატის ტაძარი იყო. ლეთისმშობლის მიძინების სახელობის ბაგრატის ტაძარი აგებულია 1003 წელს, ბაგრატ III-ის (975-1014). იგი მდებარეობს ქალაქ ქუთაისში, მდინარე რიონის მარჯვენა ნაპირთან აღმართულ კლდოვან ბორცვზე, რომელსაც უქიმერიონს უწოდებენ.

აღსანიშნავია, რომ ქუთაისის არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ, რომელიც 2003 წლიდან მოყოლებული ხუთი წლის განმავლობაში აწარმოებდა არქეოლოგიურ გათხრებს საკუთრივ ტაძრის ინტერიერ-ექსტერიერში, ადამიანის ზემოქმედების კვალი ენოლოთ-ადრეებრივად ხანდაზნ აღმოაჩინა. გაირკვა, რომ დღევანდელი ბაგრატის ტაძარი რამდენიმე ნაგებობაზე დაშენებული, უძველესი შენობა, სავარაუდოდ, წინარეანტიკული ხანით თარიღდება, თუმცა, ყველაზე საინტერესო VI საუკუნის უზარმაზარი ბაზილიკის ნაშთია, რომლის სიგრძე 30 მეტრს უდრის, ხოლო სიგანე 25 მეტრს, სავარაუდოდ, ის სპარსელებმა დაანგრეს. აქვე აღმოჩნდა VII-VIII საუკუნის ახალი ტაძარი ე.წ. „ქუთათისის საყდარი“, რომელიც სავარაუდოდ წყაროებში ნახსენები ის ტაძარი უნდა იყოს, სადაც ქართლის ერისმთავარი სტეფანოზი იყო დაკრძალული. ბაგრატის ტაძრის ზოგი კედელი სწორედ ძველ ნაგებობებზეა დაშენებული.

ტაძრის აგებიდან ცოტა ხანში, ჩრდილო-დასავლეთის კუთხეში დასავლეთიდან მიაშენეს სამსართულიანი საცხოვრებელი კოშკი, სამივე სართულში თითო ოთახით, ბუხრებით და თახჩებით. სავარაუდოდ ამ

ანგელა მერკელის ვიზიტი რუსეთის აჩრდილის ფონზე

(მეექვსე გვერდიდან)

საინტერესოა, რომ საქართველოს მიმართ ბერლინის სკეპტიციზმი გერმანული პრესის მასალეშიც გამოსჭვივს. მაგალითად, პოპულარული და გავლენიანი გაზეთი "ზიუდლოიფ ცაიტუნგი" წერს: "ერთი მხრივ, საქართველო მტკიცედ ისწრაფვის ევროინტეგრაციისაკენ, მაგრამ მეორე მხრივ, სწორედ ანგელა მერკელი ამუხრუჭებდა საქართველოს ევროპულ ინტეგრაციას, რუსეთთან მისი განსაკუთრებული დამოკიდებულების გამო: 2008 წლის ნატოს ბუქარესტის სამიტზე პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშის სურვილს - დაწყებულიყო საქართველოსა და უკრაინის ალიანსში მიღების პროცესი - ანგელა მერკელმა "ცივი წყალი გადაასხა". თუმცა მან მაინც შეიტანა თავისი წვლილი 2008 წლის აგვისტოს ომის შეწყვეტაში - ნიკოლა სარკოზს ვლადიმერ პუტინთან უშუამდგომლა".

ამკარაა, რომ ანგელა მერკელმა ვიზიტის დროს საქართველოს ნატოში განწევრების საკითხს ნაკლები ყურადღება დაუთმო (თუმცა კვლავ გაიმეორა ბუქარესტული "ოდეს-მე მიღების" თეზისი). სამაგიეროდ, ერთგვარი "კომპენსაციისა" და სოლიდარობის ნიშნად, მან გვირგვინით შეამკო აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში დაღუპული ქართველი მოსამსახურეების საფლავები და მათ ხსოვნას პატივი მიაგო.

გერმანული პრესისა და ზოგიერთი ოპონენტის სკეპტიკური პროგნოზის საპირწონედ უნდა ითქვას, რომ ანგელა მერკელმა საოკუპაციო ხაზთან ვიზიტის შემდეგ პირველად იხმარა სიტყვა „ოკუპაცია“...კი, კი, ეს ოკუპირებული ტერიტორიებია... ცხადია... არ მეშინია, ვთქვა, რომ ეს არის (საქართველოს) 20 პროცენტის ოკუპაცია... მაგრამ, ამავე დროს, ეს დიდი უსამართლობაც არის" ...ოპონენტები ამჯერადაც იტყვიან, რომ ეს „ძალით ნათქვამი ფრაზა“ იყო, მაგრამ ფაქტია, რომ ითქვა...

მოკლედ, ამკარაა, რომ ბერლინ-თბილისის ურთიერთობაში რაიმე მნიშვნელოვანი გარღვევა არ მოხდებოდა: გერმანიის პოზიცია ჩვენთვის "მთავარი სანუკვარი მიზნის" მისაღწევ გზაზე კვლავ ბარიერად დარჩება. რას ვიზამთ, ასეთია გერმანიის "რეალ-პოლიტიკა" და ევროპული პოლიტიკის კონსტიტუტურა, ყველაფერი ისე არ არის, როგორც ჩვენ გვსურს, ყველას თავისი ინტერესები აქვს. ბერლინის აზრით, საქართველოსთვის ამჟამად აუცილებელია არსებული მდგომარეობა შეინარჩუნოს და მკვეთრი ნაბიჯები არ გადადგას, რაზედაც გერმანია, ამბობენ, მიხეილ სააკაშვილსაც აფრთხილებდა, მაგრამ მან არ შეისმინა. რაც შეეხება ორმხრივი ურთიერთობის სხვა საკითხებს, ბერლინი, ალბათ, თბილისთან ნაყოფიერ თანამშრომლობას ძველებურად გააგრძელებს და გააღრმავებს კიდევ, ვთქვათ, ტურიზმის სფეროში - ფაქტია, რომ გერმანულ პრესაში საქართველოს პოპულარობაც აქტიურად მიმდინარეობს. შეძლებული გერმანელი ტურისტების ნაკადის ზრდა კი ჩვენთვის დამატებითი შემოსავლების წყაროა. ამ ეტაპზე ამით უნდა დაკმაყოფილდეთ.

პირველი ვიზიტი სომხეთის ახალ პრეზიდენტთან

ანგელა მერკელის ჩასვლას სომხეთში, ამასწინანდელი "ხავერდოვანი რევოლუციის" შემდეგ, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. სხვათა შორის, ახალი პრემიერი ნიკოლ ფაშინიანი ანგელა მერკელს ჯერ კიდევ ბრიუსელში შეხვდა, ივლისში, სხვა ევროპულ ლიდერებთან ერთად. როგორც რუსული "ნეზავისიმია გაზეთა" წერს, იმ დროს სომხეთის პრემიერმა ევროპული ლიდერები, მათ შორის ანგელა მერკელიც საკმაოდ მკვეთრი გამოხატევამით გააკვირვა, როცა განაცხადა - სანამ სომხეთზე რამეს იტყვი, დაფიქრდითო, ანუ თქვენი მოთხოვნა-პრეტენზიები იმ დახმარების შესაბამისი უნდა იყოს, რასაც სომხეთს უწევთ.

მოგვიანებით ნიკოლ ფაშინიანმა განმარტა,

რომ იგი ევროპასთან მჭიდრო ურთიერთობის მომხრეა, დემოკრატიის ერთგულია, მაგრამ ევროპელთა წინაშე მოთხოვნელ-მხვეწილის როლში არ დადგება. ალბათ, ანგელა მერკელი 24 აგვისტოს, ერევანში ყოფნის დროს, ამ ფონს გაითვალისწინებს. სხვათა შორის, ანგელა მერკელის სომხეთში ვიზიტს თურქებიც ყურადღებით აკვირდებიან (ანკარა-ბერლინის გაურესებული ურთიერთობის ფონზე): გაზეთი Hurriyet-ი ირონიით აღნიშნავს: "ერევანში ანგელა მერკელი ციცერნაკაბერდის მემორიალს ეწვევა და მას გვირგვინებით შეამკობს. საინტერესოა, წარმოსთქვამს თუ არა სიტყვა "გენოციდს" გერმანიის კანცლერი?".

აზერბაიჯანი - გერმანიის სტრატეგიული პარტნიორი

ბაქოში ანგელა მერკელის ვიზიტის კომენტარებისას, ექსპერტები ამბობენ, რომ გერმანიის კანცლერის ჩასვლა აზერბაიჯანში უპირველესად ენერგეტიკას უკავშირდება: "რუსული გაზსადენი "ჩრდილოეთი ნაკადი-2" ევროპის ეკონომიკურ უსაფრთხოებას ვერ უზრუნველყოფს, ამიტომ გერმანიას ალტერნატიული მიმწოდებელი - ანუ აზერბაიჯანის ენერგომემცველებიც ჭირდება. ყველა შემთხვევაში, ანგელა მერკელის ვიზიტი ბაქოში, 25 აგვისტოს, მთელი რეგიონისთვის იმის მანიშნებელი იქნება, რომ სამხრეთ კავკასიაში გერმანიისთვის სწორედ აზერბაიჯანი ითვლება სტრატეგიული როლის შემსრულებელ პარტნიორად", - ამბობს რუსულ "ნეზავისიმია გაზეთსთან" საუბარში დიონის ჩენუშა, ევროკავშირის პოლიტიკის ექსპერტი, რომლის ვარაუდით, გერმანიის კანცლერი აზერბაიჯანის პრეზიდენტთან შეხვედრისას, ალბათ, მთიანი ყარაბაღის საკითხსაც შეეხება, მაგრამ ბაქოს ამ მხრივ დიდი იმედები არ უნდა ჰქონდეს. "საერთოდ კი, იმ დროს, როცა თურქეთი რუსეთს უახლოვდება, ირანი კი ამერიკას ეჯახება, გერმანიისთვის აზერბაიჯანთან დიალოგის გააქტიურება მნიშვნელოვან მიზანს წარმოადგენს", - ასკვნის ექსპერტი.

რა შანსია რუსეთისგან მომავალ საფრთხეს?

თუკი პუტინის პრესმდივნის, დმიტრი პესკოვის სიტყვებს ვირწმუნებთ, 19 აგვისტოს შეხვედრაზე პუტინმა და მერკელმა "ჩრდილოეთის ნაკადი 2"-ის გარშემოც ილაპარაკეს და ბალტიის ზღვის გავლით რუსეთიდან გერმანიისკენ გაზის გადაზიდვის გეგმას წმინდა „ეკონომიკური“ უწოდეს. თუმცა ევროკავშირის არაერთი ქვეყნისა და აშშ-ისთვის ნათელია, რომ ახალ გაზსადენთან დაკავშირებული გეგმა ეკონომიკურ ჩარჩოებს სცილდება, რადგან რუსეთი, როგორც წესი, ენერგეტიკულ ბერკეტებს პოლიტიკური ანგარიშსწორების იარაღად იყენებს. გერმანია მწვავედ გააკრიტიკა პრეზიდენტმა ტრამპმა ივლისში ნატოს ბრიუსელის სამიტის ფარგლებში გამართულ შეხვედრაზე. შეერთებულ შტატებში ფიქრობენ, რომ რუსულ გაზეთს დასავლეთ ევროპის დამოკიდებულების შემცირება ერთადერთი საშუალებაა რუსეთისგან მომდინარე გამოწვევებზე საპასუხოდ. პრეზიდენტ დონალდ ტრამპის ადმინისტრაცია რუსეთიდან გერმანიაში გაზის ტრანსპორტირებისთვის მშენებარე მილსადენ „ჩრდილოეთის ნაკადი 2“-ის საპირწონედ მიიჩნევს ტრანსადრიატიკის გაზსადენს, რომელიც ევროპას რუსეთის გვერდის ავლით მიანოდებს აზერბაიჯანის გაზს, საშუალებას მისცემს „სამხრეთის გაზის დერეფნის“ პროექტში ჩართულ ქვეყნებს (მათ შორის, საქართველოსაც) არა მარტო ეკონომიკურად იხეირონ, არამედ უსაფრთხოებაც განიმტკიცონ. ილაპარაკებს თუ არა ამ საკითხზე ანგელა მერკელი ბაქოში, ეს შაბათს გამოჩნდება.

მასალა მოამზადა ინგა შიოლაშვილმა

მონატრება

მარინა გოგილაშვილი

ჩვენი დიდი ტკივილი, მარინა, 31 აგვისტოს შენი დაბადების დღეა. 56 წელი შეგისრულდება, ჩვენი კეთილი და მუდამ ლიბილიანო... ვერაფერი წარმოვიდგენდით, თუ ასე ახალგაზრდა ნახვილოდი ამქვეყნიდან, მაგრამ... 9 წელიწადი იბრძოდი სიცოცხლისათვის, 9 გრძელი წელიწადი, შენს გადასარჩენად არაფერი დაიშურეს არც ძმამ და არც შენმა შეილებმა, მაგრამ ვერ დაამარცხეს, ვერ აჯობეს ავადმყოფობას... 40 დღე გავიდა შენი გარდაცვალებიდან. ძალიან გვენატრები. გიყურებდით უიმედო ავადმყოფს, მაგრამ მცირეოდენი იმედი მაინც ღვოდა შენი ახლო-

ბლების გულებში, ახლა კი ეს იმედიც მოკვდა... ღმერთმა დაგიკვიდროს ცათა სასუფეველი, ჩვენი კეთილი მარინა.

შენი ახლომეზობელი

მარინა გოგილაშვილი

40 დღე გავიდა, რაც ეს ქვეყანა დატოვე, მაგრამ თითქმის ცხრა წელია, თვალთ არ მინახიხარ, ჩემო მარინა, საყვარელო ადამიანო, ჩემი შეილის ბიძოლა და პირველი მასწავლებელი. პირველ სკოლაში პირველი ნაკადი რომ აიყვანე, მაშინ შემოვიყვანე სალომე პირველ კლასში და ჩვენ ყველამ ერთად, ოთხი ბედნიერი წელი გავატარეთ. კალაშნიკოვმა შენს მიერ ჩადენილი სიკეთეები, რომელიც, დარწმუნებული ვარ, თითოეულ მოსწავლეს და შობელს ასსოვს, ძალიან დიდი იშვიათობაა დღეს შენნაირი ჰუმანური ადამიანები, თუმცა, ბედისწერამ ზუსტად შენი თავი წავგარტოვა ყველას... ვერასოდეს წარმოვიდგენდი, რომ ოდესმე აქედან გაგისვენებდი... შენ იყავი ჩემთვის უძვირფასესი ადამიანი და ოჯახის გულმემატიკიერი, მე კი ვერ შევძელი შენი ნახვა განსაცდელის უამს...ამიტომ, ყოველთვის იქნები ჩემს მესხიერებაში ისეთი, როგორცეც გავჩერდით 9 წლის წინ...ავადმყოფობამდე რამოდენიმე დღით ადრე რომ ვისაუბრეთ ტელეფონით და თბილისში, შენს სახლში უნდა შევხვედროდით ერთმანეთს. როგორ გიხაროდა ყველაფერი, მეუბნებოდი, ამდენ ემოციას ვეღარ ვიტყვო, მინდოდა შენი სიხარულის თანამონაწილე ვყოფილიყავი, მაგრამ, სამწუხაროდ არ დაგვცალდა, მეგობარო, საწოლზე მიჯაჭვულმა გაატარე წლები და შენს ახლობლებს დაგვიტოვე კითხვა - რატომ?! ძალიან დიდი სიწარისე და რა შენს ადგილზე, ჩემო მარინა, დიდი ჭრილობა, შენს უღამაზეს, ნიჭიერ და კარგად აღზრდილ შვილებს ვეფერები ფბ-ს საშუალებით და ვფიქრობ, რა იქნებოდა, დღეს შენც მათ გვერდით ყოფილიყავი, გეხარა და გეამაყა მათი ცხოვრებით!

მადლობას გიხდის იმ თითოეული წუთისა და საათისთვის, რომელიც შენთან ერთად გამიტარებია, იმ სიტბოსა და სიყვარულისთვის, ყველა დაუთვლელი სიკეთისთვის, რაც შენ შეგეძლო ადამიანებისთვის გაგეკნა, იმ პედაგოგიური მოღვაწეობისთვის, რაც ჩემი შეილისთვის გააკეთე მისი პიროვნული ღირებულებების ჩამოყალიბებაში.

შენი სახით ჩვენს ქალაქს დააკლდა დიდი ადამიანი, რომელიც დადიოდა სიკეთის ნაბიჯებით და ირგვლივ მხოლოდ სიყვარულს, პატივისცემას და მხარდაჭერას გასცემდა!

დიდი სიყვარულით და მონატრებით ელზა ხარაშვილი

ს ს შ ა

გივი კაისაძე

დაბადების დღეს გილოცავთ, გივი! ჩვენი უსაზღვრო სიყვარული და ტკივილი! ძალიან გვენატრები და გვაკლიხარ შენს ოჯახს. 23 აგვისტო უშენოდ უფერულია, ისე, როგორც ყოველი დღე, ყველგან შენ დაგეძებთ, ჩვენი თბილი და კეთილშობილი ადამიანო, ჩვენი ჭკვიანი და განათლებული. წლების მანძილზე "შირაჰი" შენი სამაგიდო გაზეთი იყო. არც ერთი ნომერი არ ჩაგიგდია, სამშობლოსა და შენი ხალხის უზომოდ მოყვარულს, სწორად თვალები ცრემლებით გვესვებოდა, შენი კეთილი გული ყველას გაჭირვებას იტევდა და ყველას დახმარებას ცდილობდა.

გივი, რამდენი სიკეთე გაქვს გაკეთებული. სიტყვები უძლეურია მათ ჩამოსათვლელად...თუმცა, ისედაც უნებაურად გიყვარდა სიკეთის თესვა.წინაპართა საფლავების ერთგულ მოდარაჯეს, წელს აღარ დაგცალდა, „ბრწყინვალე

შეიდეულში" შენს საყვარელ დღესასწაულზე - სამებობას გავვიფრინდი ზეციურ საქართველოში.

წმინდა სანთლებით ვევედრებთ უფალს, დაგიკვიდროს ღირსეული ადგილი სასუფეველში. სიტყვა ვერ იტევს სათქმელს...სამუდამოდ ჩვენთან ხარ და იქნები, გივი, შენი ცოლ-შვილის ცრემლიან თვალებსა და გულებში, შენი ახლობლებისა და მეგობრების ხსოვნაში, გასაოცარო ადამიანო!

შენი ოჯახი

გივი იაკობიშვილი

26 აგვისტოს 20 წელი სრულდება შენი გარდაცვალებიდან, გივი. ჩვენი ტკბილი მამა და მუელლე, ძალიან გვიჭირს უშენობა. დრო ტკივილს აფერმკრთალებსო, უთქვამთ, არ ყოფილა მართალი ეს ფრაზა. უბრალოდ, შევეჩვიეთ იმ რეალობას, რომ შენ ცოცხალი აღარ ხარ. დღემდე მოგტირის მთელი სოფელი. შენ კარგი კაცის სახელი დატოვე, რითიც სულ იამაყებენ შენი შთამომავლები- 3 შვილი, 8 შვილიშვილი და შვილ-

თაშვილები... ცოტა ხანში მეთუ შეილთაშვილი გეყოლება, გივი, ვეღარ მოესწარი ამდენ სიხარულს, არადა, როგორ ოცნებობდი ამაზე... მე და შენი შვილები შენი საფლავის ხშირი სტუმრები ვართ. 26 აგვისტოსაც მოვალთ შენს საფლავთან, დაგინთებთ სანთლებს და უფალს შევევედრებით, სასუფეველი დაუმიკვიდროს შენს სულს.

შენი მეუღლე გულმ იაკობიშვილი

„ჩემი სამშობლო, ეგრე ღამაში“...

(მეექვსე გვერდიდან)

კომპი ქუთათელი ეპისკოპოსი ცხოვრობდა. ცალკეული სამუშაოები ტაძარზე 1008 წლამდე გაგრძელდა. 1020-იან წლებში კი ტაძარს მიაშენეს დასავლეთისა და სამხრეთის კარიბჭეები.

ბაგრატის ტაძარს, როგორც ჩანს, მტრის მახვილი მალევე შეეხო. გიორგი მეორეს დროს თურქები საქართველოს

შემოსევთან. XI საუკუნეში თურქთაგან გადმწვარი და აოხრებული ქუთათისის განახლება დავით აღმაშენებლის დროს მოხდა. სავარაუდოდ, აღორძინება ბაგრატის ტაძარსაც შეეხო.

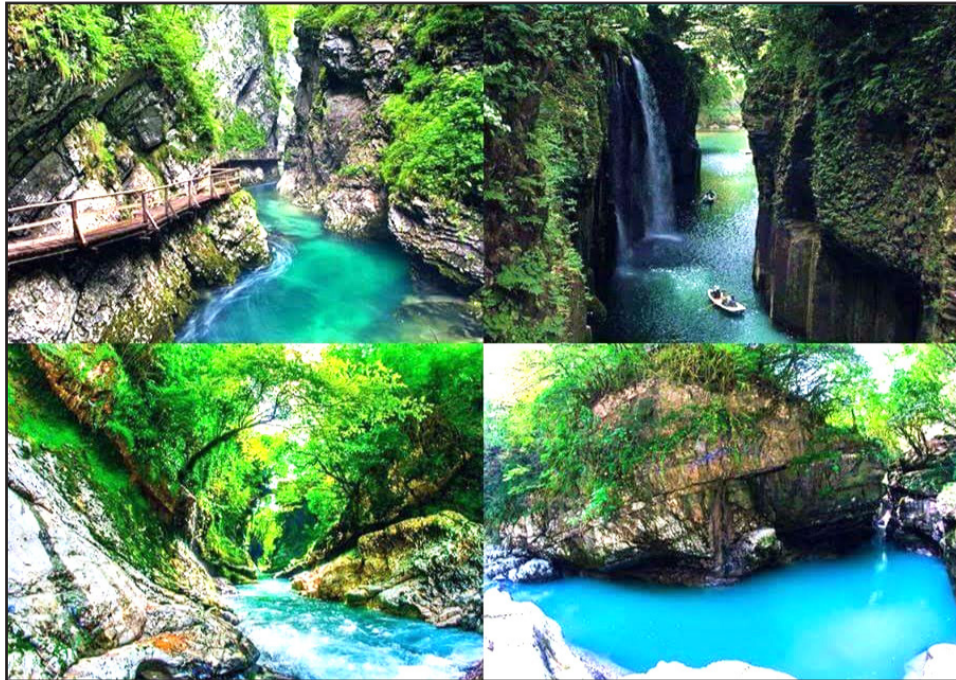
ბაგრატის ტაძრის როლი, რა თქმა უნდა, არც მომდევნო საუკუნეებში დაკნინებულა, ქუთათელ მეფეთა კურთხევისას მას მნიშვნელოვანი როლი და გვირგვინის

დადგმის პატივი ჰქონია.

ბევრი ნგრევა გადაიტანა საუკუნეების მანძილზე ხან თურქებისგან, ხან ოსმალებისგან, ხან რუსებისგან, მაგრამ აღდგენა და გაბრწყინებაც ბევრჯერ ერგო წილად. XXI საუკუნის დასაწყისში დაიწყო ბაგრატის ტაძრის აღდგენითი სამუშაოები. ის შეიტანეს იუნესკოს მსოფლიო კულ-

შეჩერებულია. გულსატკენია, რომ ერთი ადამიანის ახირების გამო, ასეთი საფრთხე შეექმნა ტაძარს. იმედია, საბოლოოდ დადებითად გადაწყდება დაფინანსების აღდგენის საკითხი.

ჩვენი ორდღიანი მოგზაურობა სამეგრელოსა და იმერეთში დასრულდა. გვინდამით დავბრუნდით სახლში შთაბეჭდილებ-

ტურული მემკვიდრეობის ძეგლების სიაში, მაგრამ რეაბილიტაციის პროექტში შეტანილმა არაორდინალურმა ცვლილებამ მასში ლიფტის დამონტაჟების გამო, საფრთხის წინაშე დააყენა მისი დაფინანსება. მართლაც რომ, თვალს უსიამოვნოდ სჭრის და არავითარ არქეოლოგიურ გამოვლენებში არ ჯდება ის შეუსაბამობა, რასაც ეს ლიფტი ინვესტ მხახველში. ამჟამად სარესტავრაციო სამუშაოები

ბეჭით აღვსილი. დიდი მადლობა გვინდა ვუთხრათ კულტურისა და ძეგლთა დაცვის დამოუკიდებელი პროფესიული კავშირის თავმჯდომარეს ნელი გობეჯიშვილს, რომელმაც ორგანიზება გაუკეთა და ფინანსური დახმარება გაგვინა ამ ექსკურსიის მოწყობაში. გული დაგვწყდა, რომ ქალბატონმა ნელიმ ვერ მოახერხა ჩვენთან ერთად წამოსვლა. მადლობა მძღოლს გონა ყონიაშვილს, რომელმაც უსაფრთხოდ გვამგზავრა და შინ მშვიდობით დაგვბრუნა. ამ დღეებმა უფრო მეტი სურვილი გაგვჩინა, მოვიაროთ ჩვენი ქვეყნის ულამაზესი სანახები.

ნაირა გორაშვილი

ულოცავენ!

თამარ ჯაფარიძეს, გივი ფიროსმანაშვილს!

გილოცავთ შვილიშვილის – ღაბითის დაბადებას. ჯანმრთელობას და დღეგრძელობას ვუსურვებთ პატარას ბედნიერი იყოს თავის დაიკო მარიამთან ერთად. მათი მშობლები – ნათია ფიროსმანაშვილი და გივი კაკალაშვილი გახარებული იყვნენ მათი წარმატებებით. თქვენ კი, უკვე ექვსგზის პაპა-ბებიას, მხნეობას, ჯანმრთელობას და დიდხანს სიცოცხლეს გისურვებთ, რათა დატკეპთ თქვენი დიდი ოჯახის სიხარულით. უფალი გვფარავდეთ და გენეოდეთ.

პატივისცემით,

დელოფლისწყაროს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის თანამშრომელი.

შაკანსია

გაზეთი „შირაქი“ იწყებს სტატიურების პროგრამას კორესპონდენტებისთვის და ეძებს ახალგაზრდა, კომუნიკაბელურ, ენერგიულ, შედეგებზე ორიენტირებულ კანდიდატებს, დასაქმების პერსპექტივით.

აუცილებელი მოთხოვნები:

- უმაღლესი განათლება (სასურველია ჟურნალისტიკის განხრით);
  - ქართული ენის სამეცნიერო და ლიტერატურული ნორმების სრულყოფილად ცოდნა;
  - სოციალური ქსელების აქტიური მომხმარებელი.
- გთხოვთ, გამოავ ზავნით თქვენი CV თანდართული ფოტოსურათით მისამართზე: gazetishiraki@gmail.com , ან მობრძანდეთ გაზეთ „შირაქის“ რედაქციაში.
- მისამართი: ქ. დედოფლისწყარო, ფიროსმანის ქ. №18

ყურადღება!

შპს „კონსალტინგ“ გთავაზობთ საბუღალტრო და აუდიტორულ მომსახურებას. ყველა სამართლებრივი ფორმის ფიზიკური და იურიდიული პირის სუბიექტებს. საბუღალტრო მომსახურებას გაგიწევთ საბუღალტრო პროგრამა „ორისში“. მსურველებთან გავრცელდება შეღავათი, კერძოდ პირველ სამ სუბიექტს - (მსურველს) მოვემსახურებით 1 თვე უფასოდ და შემდგომ სამს კი – 50%-იანი ფასდაკლებით.

☎ 595 30 07 71; 599 98 80 17.

„ალმა-მატერის“ პროფესორი მოამზადებს აბიტურიენტებს ქართულ ენასა და ლიტერატურაში. მისამართი: ქ. დედოფლისწყარო, წერეთლის №5.

☎ 591 050 865; 574 207 230.

გვესაჭიროება მომვლელი ეტლში მჯდომი, ხანდაზმული ქალისთვის. დასვენება კვირაში ერთი დღე. ანაზღაურება 200 ლარი.

☎ 593 17 05 70.

იყიდება ან იცვლება!

იყიდება კორპუსის სამოთახიანი ბინა ან იცვლება კერძო სახლზე. მისამართი: რუსთაველის ქ №4, კორპუსი 31, მე-2 სართული, ბინა 9, სოკარის მოპირდაპირე მხარეს, ავტომალაზიის მალა.

☎ 555 23 26 80 ეკატერინე, ფასი შეთანხმებით.

ყურადღება!

იყიდება 1 ჰექტარი სახნავ-სათესი მიწა პირველ ბალკაზე. მსურველები დაგვიკავშირდით: ☎ 557 500 805

ყურადღება!

იყიდება ან ქირავდება ანყობილი ბიზნესი კაფე-რესტორანი „დავით“ დედოფლისწყარო, რუსთაველის ქ. №13. დაინტერესებულმა პირებმა დარეკეთ ნომერზე: ☎ 577-34-55-39

ქირავდება!

ქ. თბილისში, გურამიშვილის ქუჩა №9-ში („დომ ბიჭამდე“), მე-8 სართულზე ქირავდება ერთოთახიანი სუფთა ბინა, ფასი 450 ლარი (შეიძლება ფასზე მოლაპარაკება). მსურველები დაგვიკავშირდით: ☎ 599 85 58 32

ამინდი

ორშაბათი 27.08 დღე ☁ 24°	სამშაბათი 28.08 ღამე ☾ 18°	ოთხშაბათი 29.08 დღე ☀ 25°	სუთშაბათი 30.08 ღამე ☾ 19°	პარასკევი 31.08 დღე ☀ 25°	შაბათი 01.09 ღამე ☾ 20°	კვირა 02.09 დღე ☀ 27°	ღამე ☾ 21°	ორშაბათი 03.09 დღე ☀ 27°	სამშაბათი 04.09 ღამე ☾ 22°	ოთხშაბათი 05.09 დღე ☀ 26°	სუთშაბათი 06.09 ღამე ☾ 22°	პარასკევი 07.09 დღე ☀ 24°	შაბათი 08.09 ღამე ☾ 24°
-----------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	----------------------------------

გამომცემელი შპს „შირაქი“ დირექტორი ინგა შიოლაშვილი რედაქტორი ნაირა გორაშვილი-პოპიაშვილი წერილში მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებს პასუხს ავებს ავტორი.	სარედაქციო კოლეგია: ილია მარტყოფლიშვილი (ჟურნალისტი); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მწიფევერი); ნათია გოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჯანაშვილი (ოფის-მწიფევერი); მზინა ქანაძე (დისტრიბუტორი); ზურაბ ბუნაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა). გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა „შირაქის“ კომპიუტერულ ბაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს „სამშობლოს“ სტამბაში.	რედაქციის მისამართი: ქალაქი დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)	რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.
--	---	---	---